

Sträckfågelräkningar vid Falsterbo hösten 2013

Migration counts at Falsterbo in the autumn of 2013

Meddelande nr. 281 från Falsterbo Fågelstation

Nils Kjellén

Räkningar av utsträckande fåglar i Naturvårdsverkets regi bedrevs mellan 1 augusti och 20 november. Dessutom bestämdes åldern för rovfåglar och vissa andra grupper. Totalt bokfördes drygt 3 miljoner sträckare vilket ligger väl över medel. Sannolikt har även häckningen gått bra överlag denna fina sommar. Dock rådde gnagarbrist i större delen av landet, vilket främst påverkade fjällvråk och blå kärrhök negativt. Annars var ungfågelsandelen normal för flertalet rovfåglar. Bivråk och brun glada hade ett bra år medan en majoritet av rovfågarna var fåtaligare än året innan. De flesta tropikflyttarna sträckte i goda antal. Även kortflyttarna klarade sig överlag bra med t.ex. en återhämtning för stare, grönfink, hämpling och sävsparv. Nytt årsbästa bokfördes för vitkindad gås, trana, ringduva, kaja och steglits. På den negativa sidan kan nämnas hussvala, lappspurv och ortolansparv. Bland invasionsarterna märktes främst den rekordartade utflyttningen av korsnäbbar, men även större hackspett, nötkråka, grönsiska, gråsiska och domherre var i rörelse.

ALLMÄNT

De standardiserade hösträkningarna i Naturvårdsverkets regi påbörjades hösten 1973 som en del i deras fågelmonitoring. Sedan 2001 ansvarar undertecknad för dessa räkningar som redovisas årligen i Fåglar i Skåne (Kjellén 2013 och tidigare). Numera presenteras det samlade resultatet löpande på Falsterbo Fågelstations hemsida under www.falsterbofagelstation.se/index_s.html.

FÄLTARBETE

Under perioden 1 augusti till 20 november upprätthölls daglig bevakning av sträcket. Samtliga arter räknades från gryningen fram till kl 14.00 vintertid. Om det vid denna tidpunkt fortfarande pågick rovfågelsträck räknades detta fram tills det upphörde. Under ett fåtal dagar, när sträcket på grund av otjänlig väderlek varit obefintligt, har räkningarna avslutats före kl 14.00. Nils Kjellén räknade 1 augusti – 20 november medan Aron Andersson var på plats 11 augusti–10 november. Vi delade då upp arterna för att erhålla så god täckning som möjligt. Observationsplats har hela tiden varit den sydvästligaste udden, Nabben. Endast under ett fåtal dagar, då vindarna förskjutit rovfågelsträcket mot norr, flyttade observatörerna upp till Fyren vid middagstid för att täcka sträcket bättre. Som avlösare för någon av oss under ett fåtal dagar har Bengt Grandin, Björn Malmhagen och Kristoffer Nilsson fungerat. Alla inblandade tackas varmt för sin medverkan.

Tim Andersen har som vanligt sammanställt sträcksiffror från insträcket vid Stevns klint i Danmark, mitt emot Falsterbo. Där var det bevakning 7 dagar i juli, 14 dagar i augusti, 25 dagar i september, 13 dagar i oktober och 8 dagar i november. Från Hellebäck, norr om Helsingör, med bevakning 60 dagar 3 augusti–9 december, har siffror erhållits från Steen Søgaard.

RESULTAT OCH DISKUSSION

Vintern var liksom två av de tre närmast föregående relativt kall. Kylan dröjde sig kvar in

i april, vilket kan ha påverkat tidiga häckare negativt. Från maj blev vädret bättre och sommaren går till historien som en av de bättre vädermässigt. Det regnade mer norröver, medan det var rekordtorrt i delar av södra Sverige. Sannolikt har häckningen överlag gått bra för insektsätarna. Däremot ledde bristen på gnagare i större delen av landet till låga siffror främst för de nordliga gnagarspecialisterna bland rovfågellarna. Det högttrycksbetonade vädret i augusti gjorde att passagen av vadare och måsfåglar var något sämre än normalt. Det varma vädret fortsatte in i september men mot slutet av månaden blev det lite svalare, vilket satte fart på sträcket. Ostvindar kring månadsskiftet gjorde att finkpassagen inte blev lika utpräglad som 2011. I oktober–november låg temperaturen över medel och dominerande västvindar gav en allmänt god sträckpassage. Värmen gjorde även att förhållandevis mycket fåglar räknades under senhösten. Stormen Simone 28 oktober förstörde vindskyddet på Nabben.

Sammanlagt bokfördes 3,1 miljoner sträckare, vilket innebär den tredje högsta siffran sedan starten 1973. Genomsnittet ligger på 1,7 miljoner och allmänt har siffrorna ökat sedan sekelskiftet. Dominerade gjorde som vanligt bergfink som utgjorde 33 % av höstens summa. Därefter följde ringduva (27 %), vitkindad gås (9 %), stare (5 %) och grönsiska (3 %). Orsaken till den höga summan torde främst vara att de dominerande västvindarna koncentrerade sträcket till Falsterbo i högre grad än ett normalår. Sannolikt speglar dock resultatet även ett bra häckningsutfall för många arter. Bland invasionsarterna märktes främst rekorduppräddandet av korsnäbbar, men även större hackspett, nötkråka, gräsiska och domherre var i rörelse.

LÅNGSIKTIGA TRENDER

Arter som uppvisar en signifikant ökning eller minskning av sträcksiffrorna under hela 41-årsperioden presenteras i Tabell 1. Här påverkar

Föregående sida: Gryning över Nabben 11 oktober 2013 med ringduvor i luften. Foto: Björn Malmhagen.

Den nedåtgående trenden för grönfink tycks ha vänt. Nabben 7 oktober 2013. Foto: Bengt Grandin.

höstens tillfälliga trendavvikelse föga. Jämfört med motsvarande redovisning för två år sedan består de mer tydliga trenderna åt båda hållen. Bland tydligt ökande arter har brun kärrhök efterhand halkat ner några placeringar medan brun glada och steglits avancerat uppåt. En annan tillfälligt minskande art är grönfink, där dock trenden nu troligen vänt igen. Nya bland de ökande arterna är svärta, sandlöpare, blåmes och mindre korsnäbb.

Av de minskande arterna handlar det sannolikt i första hand om att fler individer numera övervintrar norr om Falsterbo i fallen knipa och råka. Sillgrisslan har fluktuerat kraftigt mellan åren, varför trenden känns något osäker. Stare och rödstrupig piplärka visar en klar nedgång, men den senare har stora årliga fluktuationer. Längre ner på listan kan vi notera tendenser till en ljusning för tofsvipan, medan gräsand, blå kärrhök, skrattmå, sädesärta och skärpiplärka

nu ligger strax under de signifikant minskande arterna. Framtiden får emellertid utvisa om dessa trender blir mer bestående. För turturduva och gök baserar sig trenden på mycket få räknade fåglar och får därför anses mer osäker, även om den stöds av andra data. Ny på listan är rödvingetrast där majoriteten normalt sträcker nattetid. Årsummorna fluktuerar kraftigt med vädret och häckfågeltaxeringarna visar en stabil population. Positivt är att det långsiktigt är fler arter som ökar än som minskar och att denna lista efterhand blivit något längre. Detaljerade värden för samtliga arter presenteras på hemsidan.

ROVFÅGLAR

Liksom tidigare år har de inte åldersbestämda rovfåglarna fördelats efter bestämd procent i varje 10-dagarsperiod. Sammanlagt 51 696 rovfåglar är klart sämre än de två närmast föregående

Arter som uppvisar en signifikant ökning eller minskning av sträcksiffrorna i Falsterbo perioden 1973–2013.

Spearman Rank (r): * = $p < 0.05$, ** = $p < 0.01$, *** = $p < 0.001$.

8

åren, men ändå klart över medel för hela perioden (44 500). Skillnaden jämfört med 2011–12 beror främst på att sparvhöken var klart fåtaligare, med 26 000 sträckare. Den näst vanligaste arten, ormråk, räknades med mer normala 14 000. Även i övrigt var bilden rätt splittrad med höga siffror för bivråk, brun glada, röd glada och lärkfalk men låga antal för blå kärrhök, fjällvråk och stenfalk. Liksom för flertalet sträckare var antalet rovfåglar förhållandevis lågt under 1990-talet, för att sedan stiga påtagligt. Ungfågelsandelen åren 2012–2013 samt medelvärden för olika tidsperioder återfinns i Tabell 2. Höstens genomsnittliga procentandel ligger nära medel men variationen mellan arterna är förhållandevis hög (Tabell 2). Enligt tabellen var häckningsutfallet generellt klart sämre perioden 1986–1995, bättre de första tio åren efter sekelskiftet och sedan något sämre igen. Årets passage uppdelad på tiodagarsperioder samt medeltal för åren 1973–2012 återfinns i Tabell 4.

Bivråk *Pernis apivorus*

Koncentrationen av adulta bivråkar till Falsterbohalvön varierar kraftigt p.g.a. vädret under sträcktoppen i månadsskiftet augusti/september. Sedan åldersbestämningen inleddes 1986 har antalet gamla fåglar således varierat mellan 1 426 (2010) och 6 718 (1989). Höstens 5 459 adulta utgör faktiskt den sjätte högsta siffran i serien. Allmänt var minskningen betydligt kraftigare fram till 1990 än efter detta år. Så länge ungproduktionen är oförändrad finns det kanske hopp, även om arealen regnskog i Västafrika fortsätter att minska. Om vi utgår från en beståndsuppskattning på 6 600 par (Ottoosson m.fl. 2012) skulle 41 % av det adulta beståndet ha passerat Falsterbo under hösten. Detta är en hög andel men sannolikt ingår även en del icke-häckare bland sträckarna. Däremot torde relativt få norska och finländska häckare passera Falsterbo.

Som vanligt registrerades endast enstaka sträckare i början av augusti. De första tresiffriga antalen kom 21–22 augusti, men sedan var

sträcket dåligt fram till månadsskiftet. Efter ett par blåsiga dagar lossnade det rejält 3 september. På morgonen rådde låga dimmoln i vindstilla väder, varför fåglarna tidvis försvann in i molnen och vi kan ha missat en del. Passagen var intensiv och efterhand steg molnbasen och termiken blev bättre så att fåglarna syntes bättre. Totalt summerades 4 152 bivråkar jämfört med 1 261 på den danska sidan, där dimman låg kvar längre. Detta är faktiskt den i särklass högsta dagssiffran under de standardiserade räkningarna, följd av 3 188 den 26 augusti 1989. Antalen bleknar dock om vi jämför med de 10 000 som sträckte 4 september 1971. Det innebär i alla fall att så mycket som 69 % av årets passage bokfördes på en dag. Följande dag räknades 451 sträckare men sedan var antalen blygsamma bortsett från 119 den 20 september. Den första ungfågeln sågs ovanligt tidigt, 19 augusti, men totalsumman inskränkte sig till 531 juvenila. Detta innebär en ungfågelsandel på 9 % vilket ligger under medel (Tabell 2). Om vi istället jämför med medeltalet adulta under perioden stiger andelen till 12 %. Sannolikt gick inte årets häckning så dåligt utan den låga ungfågelsiffran är delvis en effekt av att koncentrationen av juvenila, som sträcker senare, var lägre p.g.a. sämre sträckväder under toppen. Mediandatum för de adulta inföll på toppdagen 3 september, vilket är fem dagar senare än medel. Kanske är detta delvis en följd av att häckningen var något senarelagd eftersom även de juvenila kulminerade en vecka sent, 20 september.

Bivråken minskar även i Finland där en tydlig nedgång konstaterats sedan mitten av 1980-talet, trots oförändrat häckningsutfall (Honkala m.fl. 2013). Där uppges minskningen av andelen äldre skog och konkurrens om boplatssområden med den starkare duvhöken som möjliga orsaker i sen tid. Utvecklingen i Danmark och Norge är sämre dokumenterad. Flertalet svenska bivråkar övervintrar i tropiska Västafrika (Fransson & Pettersson 2001). Eftersom den svenska reproduktionen förefaller vara tillfredställande och jakten i Medelhavsregionen rimligen har

TABELL 2

Ungfågelsandel (%) bland sträckande rovfåglar i Falsterbo 1986–2013.

Proportion of juveniles (%) among migrating raptors at Falsterbo 1986–2013.

	2012	2013	Medel Mean	Medel 86-90	Medel 91-95	Medel 96-00	Medel 01-05	Medel 06-10	Medel 11-13
Bivråk	20	9	12	13	10	11	13	14	16
Brun glada	27	32	18	15	18	7	26	25	30
Röd glada	67	59	74	83	76	75	76	65	62
Havsörn	42	63	39	36	36	29	52	38	46
Brun kärrhök	57	64	73	76	78	77	74	68	59
Blå kärrhök	51	66	65	60	57	66	74	68	68
Stäpphök	28	53	50	25	0	100	46	72	56
Ängshök	63	67	60	51	51	69	75	57	58
Duvhök	81	90	93	96	95	100	95	82	89
Sparvhök	82	73	78	79	80	73	78	80	81
Ormvråk	53	60	47	38	44	53	49	49	51
Fjällvråk	1	11	27	25	19	19	35	39	24
Mi skrikörn	0	0	1	0	0	0	8	0	0
Kungsörn	44	0	68	43	69	100	75	100	48
Fiskgjuse	42	41	50	50	51	60	51	40	42
Tornfalk	57	88	77	70	75	79	81	80	76
Aftonfalk	-	100	81	50	80	100	100	50	100
Stenfalk	60	77	84	88	86	82	91	81	75
Lärfalk	82	85	86	89	84	87	85	86	85
Pilgrimsfalk	18	34	31	40	31	29	29	34	29
Medel	46	54	56	51	52	61	61	56	53
12 arter	49	56	59	59	58	59	61	59	56

minskat på senare år, är det fullt möjligt att den främsta förklaringen till den svenska beståndsnedgången återfinns i övervintringsområdet i Västafrika. Där omvandlas regnskogen efterhand till oljepalmsplantager och jordbruksmark. Vid Stevns räknades 1 983 bivråkar under hösten, vilket utgör 33 % av Falsterbosiffran.

Brun glada *Milvus migrans*

Redan 12 juli sågs tre insträckande vid Stevns klint, men i Falsterbo noterades de första i början av augusti. En mindre topp i mitten av månaden innehöll som mest 4 den 19 augusti och tre fyra dagar senare. Antalen steg sedan i september då nio räknades den 13:e och 12 den 19:e. Det senare utgör nytt dagsrekord och tio av fåglarna sågs insträckande på den danska sidan. Därefter enstaka månaden ut och en eftersläntrare 18 oktober. Sammanlagt 47

bruna glador utgör nytt årsbästa och trenden är klart stigande för närvarande (Tabell 1). På den danska sidan summerades 25 (53 %), varav minst fyra inte sågs i Falsterbo. Årets sträckare fördelar sig på 18 adulta, 12 fjolårsfåglar (2K), 15 juvenila och två obestämda. Ungfågelsandelen på 32 % kan jämföras med ett genomsnitt på 18 % (Tabell 2). Mediandatum för de adulta (13 september) ligger sex dagar senare än medel, medan de juvenila kulminerade två dagar senare än normalt, 18 september. Det verkar uppenbart att den ökande ungfågelsandelen i Falsterbo (Tabell 2) speglar fler häckande par i Sverige. Ottosson m.fl. (2012) uppskattar beståndet till tio par. Under 2012 konstaterades två häckningar i Norrbotten och beståndet där skattas till fem par, medan en trolig häckning registrerades i Södermanland (Strid & Eriksson 2013). I Börringeområdet fick ett par återigen

Brun glada 1k på sträck förbi Nabben 8 september 2013. Foto: Bengt Grandin.

ut ungar under året och sannolikt häckar nu fler par i Skåne. I Finland hittades de första häckningarna på tio år 2002 och 2012 registrerades minst tre par (Honkala m.fl. 2013).

Röd glada *Milvus milvus*

Redan 4 juni bokfördes tio insträckande vid Stevns klint. I Falsterbo var antalen som vanligt blygsamma i augusti. Inte förrän i mitten av september lossnade det med 289 den 19:e och 317 följande dag. Sträckvädret var bra resten av månaden och ytterligare sex dagar med minst 100 glador bokfördes. Som mest räknades 588 den 25 september av vilka 467 sågs på den danska sidan. I oktober var vädret relativt milt och antalen mer blygsamma (Tabell 4). Som mest noterades 191 utsträckande 18 oktober. Passagen fortsatte in i november och 79 sträckare den 11:e är en bra siffra så sent.

Totalt 2 755 utsträckande ligger något under fjolårets rekordnotering på 3 089, men gladan är den art som uppvisar den kraftigaste ökningen sedan starten 1973 (Tabell 1). Vid Stevns klint bokfördes 1 994, vilket utgör tre fjärdedelar av Falsterbos antal. Uppe vid Hellebäck inskränkte sig antalet till 18 glador, vilket kan jämföras med ett snitt på 22 sedan 1988. Det svenska beståndet som skattades till 2 500 par 2012 (Strid & Eriksson 2013) är fortfarande huvudsakligen koncentrerat till Skåne. I Danmark är gladan fortfarande förvånansvärt sällsynt, men har börjat öka de senaste åren. I Storbritannien har en successiv ökning ägt rum, med stöd av inplantering av bl.a. svenska fåglar, och 2011 fanns minst 1 234 par (Holling 2013).

De adulta kulminerade en vecka tidigare än genomsnittligt 1 oktober, medan medianen för ungfågarna 25 september ligger fem dagar tidi-

Havsörn 1k på sträck förbi Nabben 5 september 2013. Foto: Bengt Grandin.

gare. Ungfågelsandelen på 59 % ligger klart under medel och det är troligt att den kalla vintern och sena våren påverkade häckningen negativt. En generellt lägre andel de senaste tio åren (Tabell 2) är dock sannolikt en effekt av att ungprouktionen efterhand gått ner när tätheten ökat i Skåne. En annan möjlighet är att fler äldre glador väljer att sträcka söderut ifall konkurrensen bland ett ökande antalet övervintrare hårdnar. Förmodligen är överlevnaden en normalvinter större för de fåglar som stannar i Sverige, jämfört med sådana som flyttar till främst Frankrike och Spanien.

Havsörn *Haliaeetus albicilla*

Efter en relativt snabb ökning omfattade den skånska populationen under året 25 troliga par (Ivarsson 2013). I Danmark, dit arten spritt sig från Tyskland, fanns 38 par 2011 (Nyegaard 2012). Även i Finland går det bra för havsörnen, med ett uppskattat bestånd på 450 par 2012 (Stjernberg m.fl. 2013). Tillväxten av den svenska populationen speglas av de ökande sträcksiffrorna

från Falsterbo, även om de årliga fluktuationerna är relativt stora. Höstens 48 sträckare utgör en förhållandevis hög siffra, framför allt med tanke på att hösten var mild. Normalt lämnar fler örnar landet i samband med tidiga kallluftsgenombrott. Numera kan man se havsörnar på halvön året runt och ett äldre par har nu hållit till i området över ett år. Det är däremot osäkert hur stor andel av sträckarna som har sitt ursprung i Skåne.

Enstaka utsträckande registrerades från början av augusti. Höstens sträcktopp inföll tidigt med nio sträckare den 25:e och åtta 28 september. Istället var antalen förhållandevis blygsamma i oktober–november. Från Stevns klint räknades 38 ex (79 %, en hög andel), varav minst sex inte registrerades i Falsterbo. Vid Hellebäck räknades rekordhöga 22 sträckare. Höstens havsörnar fördelar sig på två adulta, en äldre subadult, 15 yngre subadult och 30 ungfåglar. Ungfågelsandelen varierar en hel del och årets 64 % ligger långt över medel (Tabell 2). Förhoppningsvis speglar detta ett bra häckningsutfall.

Brun kärrhök *Circus aeruginosus*

Sträcket var igång från början av augusti, men dagssiffrorna blev inte tvåtaliga förrän i mitten av månaden. Högre siffror var 40 den 19:e, 49 den 20:e och 41 den 23 augusti. Därefter blygsammare antal fram till den stora bivråksdagen 3 september, då årsbästa på 115 bokfördes. Sedan en bra passage resten av månaden. Efter låga siffror i oktober sågs årets sista 6 november. Sammanlagt 742 bruna kärrhökar är den lägsta siffran på flera år. Efter en successiv ökning fram till sekelskiftet har antalen minskat något igen. Kanske är det så att näringsunderlaget nu bromsar en vidare expansion. En likartad utveckling syns i Finland med en kraftig ökning fram till sekelskiftet och en mindre tydlig uppgång sedan dess (Honkala m.fl. 2013).

Mediandatum för adulta honor och hanar inföll normalt den 3:e respektive 4 september. Även de juvenila kulminerade programenligt 28 augusti. Ungfågelsandelen på 64 % ligger återi-

gen en bit under medel och en generell nedgång har registreras de senaste åtta åren (Tabell 2). Sämre ungproduktion, kanske som en följd av ökade tätheter, har sannolikt bidragit till att beståndsökningen planat ut. Av de adulta kärrhökarna utgjorde hanarna 39 % vilket ligger åtta procent under medel sedan 1986. Att honorna dominerar är sannolikt en anledning till att arten ofta är polygam. Bland hanarna utgjordes 9 % av fjolårsfåglar (2K), medan motsvarande siffra för honorna var 3 %. Vid Stevns räknades 405 bruna kärrhökar (55 %), med enstaka dagssiffror något högre än i Falsterbo. Uppe vid Hellebäck bokfördes 43 sträckare, vilket ligger något under medel.

Blå kärrhök *Circus cyaneus*

Totalt sju blå kärrhökar i augusti utgjordes alla av adulta. Det dröjde faktiskt ända till 23 september innan den första ungfågeln siktades. En sträcktopp i slutet av månaden innehöll som

Ung blå kärrhök på sträck vid Nabben 30 oktober 2013. Foto: Bengt Grandin.

mest 21 den 25 september. Därefter en jämn, men gles, passage genom hela oktober (Tabell 4). Antalen minskade knappast i november med höstens näst högsta antal (17) så sent som 6 november. Totalt 222 blå kärrhökar ligger klart under medel men är ändå högre än fjolårets 199. Antalet adulta fåglar har under perioden varierat mellan 33 (1999) och 175 (1989). Årets 76 ligger nära medel på 80 adulta sträckare. Mediantdatum för adulta hanar inföll klart senare än normalt 18 oktober och även honorna kulminerade sent; 27 september. Ungfågelsstoppen 15 oktober ligger fem dagar senare än medel. Allmänt har, liksom för flera andra kortflyttare, en signifikant senareläggning av sträcket med sex dagar ägt rum sedan 1970-talet. Sannolikt är detta en följd av mildare väder. Andelen hanar bland de adulta (50 %) kan jämföras med ett medel på 46 %.

Långsiktigt syns en klar nedgång i Falsterbo trots stora årliga fluktuationer, vilka främst styrs av gnagartillgången i norr. De juvenila är överrepresenterade i Falsterbo och ungfågelsandelen på 66 % ligger nära medel. Detta visar att en hel del ungar producerats trots ett dåligt gnagarår i norr. Arten torde i viss mån kunna livnära sig på fåglar till skillnad från den andra nordliga gnagarspecialisten, fjällvråk.

I Finland har beståndskurvan pekat svagt nedåt sedan 1980, men antalet ökade klart under det goda gnagaråret 2009 (Honkala m.fl. 2013). På de Brittiska öarna har arten minskat med 18 % sedan 2004 (Holling 2013). På den danska sidan räknades 83 sträckare vilket endast motsvarar 37 % av Falsterbosiffran. Skillnaden mellan enskilda dagar var som vanligt stor men en viktig orsak till den lägre totalsiffran är sämre bevakning än vanligt vid Stevns under senhösten. Vid Hellebäck räknades endast 23 ex under hösten, vilket kan jämföras med ett genomsnitt på 75 sedan 1988.

Stäpphök *Circus macrourus*

I Finland hittades två häckningar 2012 (Honkala m.fl. 2013) och kanske ser vi för närvarande

en början till spridning längre västerut i Europa. Stäpphöken var tidigare en sällsynt gäst i Falsterbo med endast två sträckare under 1970-talet, vilket ökade till elva under 1980-talet och tio på 1990-talet. Efter upp till 14 sträckare i början av innevarande sekel minskade antalen något igen. Hösten 2011 upplevde vi den hittills kraftigaste invasionen till Nordvästeuropa. I Falsterbo räknades då 43 stäpphökar, varav majoriteten utgjordes av ungfåglar. Detta följdes av 29 sträckare hösten 2012, där dock majoriteten var äldre fåglar. I vissa fall var det kanske samma individer som passerade halvön som 2K-fåglar.

Hösten inleddes med en adult hane 22 augusti, vilken följdes av en ungfågel två dagar senare. Sträcktoppen kom i början av nästa månad med som mest tre den 3:e och två den 5 september. Efter tre juvenila 18–20 september passerade den senaste 23 oktober. Totalt 15 sträckande fördelade sig på fem hanar, två honor och åtta ungfåglar. Detta ger en mer jämn åldersfördelning jämfört med tidigare år och det blir spännande att följa utvecklingen framöver. Ungfågelsandelen på 53 % ligger nära medel (Tabell 2). Mediantdatum för totalt 100 stäpphökar under perioden faller i ordningen 3 september för honor, 8 september för hanar och 13 september för ungfåglar. Vid Stevns klint registrerades sju stäpphökar varav minst två ungfåglar och en hane inte sågs från Nabben.

Ängshök *Circus pygargus*

Det svenska beståndet omfattade minst 50 par 2012 (Strid & Eriksson 2013). Av dessa fanns endast fem par på fastlandet och för andra året i rad konstaterades ingen häckning i Nordostskåne 2013 (Olofsson 2013). I Danmark registrerades 18–23 par 2012, vilket utgör en klar nedgång jämfört med närmast föregående år (Rasmussen & Clausen 2013). Fåglarna är numera helt koncentrerade till Sydvästjylland. I Finland finns ett litet bestånd i sydost vilket omfattade minst sex par 2012 (Honkala m.fl. 2013).

Antalen i Falsterbo har fluktuerat en hel del sedan 1973 och höstens nio sträckare ligger nära

medelvärde. Först ut var en adult hane 5 augusti, vilken följdes av sju fåglar i slutet av månaden. Sträcket avslutades med en förhållandevis sen ungfågel som sågs från Nabben 21–24 september. Fåglarna fördelade sig på två hanar, en hona och sex ungfåglar. Detta innebär en ungfågelsandel på 67 %, vilket ligger över medel (Tabell 2). Vid Stevns klint bokfördes endast två ängshökar.

Duvhök *Accipiter gentilis*

Det råder delade meningar om ifall duvhöken för närvarande minskar hos oss. Dock finns en tydlig nedgång i såväl standardrutter som vinterrutter sedan sekelskiftet (Lindström & Green 2014). En sentida minskning är även belagd från Finland (Honkala m.fl. 2013). En möjlig orsak är minskad areal gammelskog medan den direkta mänskliga förföljelsen sannolikt inte längre spelar någon väsentlig roll.

De årliga fluktuationerna i Falsterbo är rätt stora utan någon tydlig trend under perioden. Generellt räknas fler fåglar om senhösten är

kall. Den milda hösten är således troligen den främsta anledningen till att endast tio duvhökar sträckte i år. Förutom dessa vände en adult hona 10 november, en mycket sällsynt kategori i Falsterbo. Efter tre sträckare i slutet av september registrerades endast två i oktober och fem i november. En adult hane ger en ungfågelsandel på 90 %, vilket ligger nära medel. Bland ungfåg-larna utgjordes 67 % av hanar. Generellt övervintrar adulta längre norrut än ungfåglar och honor längre norrut än hanar. Tidsmässigt var passagen något tidigare än normalt med mediantdatum 16 oktober för unga hanar. Vid Stevns klint bokfördes två duvhökar (20 %) medan sex räknades uppe vid Hellebäck, att jämföras med ett medeltal på 16 ex.

Sparvhök *Accipiter nisus*

Sträcket var som vanligt igång från början av augusti och utsträckande sparvhökar bokfördes faktiskt samtliga dagar utom fyra. Antalen ökade successivt under augusti med högsta siff-

En sen ängshök (1k) uppehöll sig vid Nabben 21–24 september 2013. Foto: Lars-Olof Landgren.

ran 606 den 23:e. En sträcktopp i början av september innehöll tre tusendagar, med som mest årsbästa på 1 979 bivråksdagen 3 september. Antalen under resten av månaden var inte lika imponerande men innehöll i alla fall ytterligare två tusendagar den 20:e och 24 september. Passagen under oktober var närmast en besvikelse och enda tusendagen kom på månadens sista dag. I början av november var antalen istället högre än normalt med som mest 1 577 utsträckande 5 november. Efter två bra år med rekordsiffrorna 38 000 respektive 45 000 sparvhökar landade höstens summa på mer normala 25 908. Det torde främst vara vädret som styrde årliga fluktuationerna. Höga antal registreras ofta i samband med kraftigare motvind medan fåglarna i lugnt väder med god sikt inte syns lika bra från Nabben.

Långsiktigt fortsätter den tydliga uppgången (Tabell 1). Det svenska beståndet har nyligen uppskattats till 44 000 par (Ottosson m.fl. 2012) och den är därmed vår talrikaste rovfågel. I Danmark finns ingen tydlig utvecklingstrend under häckningstid sedan 1970-talet (Heldbjerg & Lerche-Jørgensen 2012). I häckfågelstudierna från Finland finns en negativ trend sedan 1980, som förstärks de senaste åren. Räkningarna baseras på funna bon och författarna tror att minskningen delvis är en effekt av att bona är svårare att hitta i de ökande, täta barrträdsplanteringarna, jämfört med mer naturlig skog (Honkala m.fl. 2013). Vid Stevns registrerades 7262 sparvhökar vilket motsvarar 28 % av Falsterbos antal. Dagssiffrorna låg generellt klart under motsvarande från Nabben, med exempelvis 214 bästa dagen 3 september. Från Hellebäck räknades 557 ex att jämföra med ett genomsnitt på 1 412 ex.

De unga honorna kulminerade en dag tidigare än normalt 4 september och de unga hanarna tre dagar tidigare, 24 september. Motsvarande adulta kategorier hade i stället sin sträcktopp ovanligt sent med median 30 oktober. Långsiktigt har mediandatum för samtliga sparvhökar tidigare lagts med sex dagar sedan 1970-talet.

Ungfågelsandelen slutade på förhållandevis låga 73 % (Tabell 2). Allmänt är nog denna andel mest beroende av sträckvädret under olika delar av säsongen. Generellt syns dock en viss uppgång sedan slutet av 1990-talet (Tabell 2). Det är tveksamt om andelen övervintrande sparvhökar ökat efterhand som vintrarna blivit mildare. Vinterfågelräkningarna visar istället en minskning sedan 1975 (Lindström & Green 2014).

Ormvråk *Buteo buteo*

Sträcket började som vanligt inte på allvar förrän en bit in i september. Sträcktoppen i slutet av månaden innehöll som mest 885 den 24 september och 708 följande dag. Efter en blygsam inledning sträckte 850 ormvråkar 14 oktober. Därefter tre disiga dagar följt av 18 oktober med mulet och nordväst 10–12 m/s på morgonen. Trots detta var passagen av vråkar igång redan från gryningen. Efterhand avtog vinden till 5 m/s. Termiken blev bättre och vråkarna öste nu ut utan mycket tvekan. När vi slutade kl 15.30 summerades 7 901 sträckare, vilket utgör den tredje högsta dagssiffran sedan starten. Toppar gör drygt 10 000 den 11 oktober 2010. Dock finns betydligt högre siffror från 1950-talet, då maximalt 14 799 + 1 481 obestämda vråkar räknades 25 september 1959 (Ulfstrand m.fl. 1974). Intressant är att topparna under 1950-talet oftast låg i slutet av september, då de adulta dominerar. Efter höstens toppdag var antalen blygsamma bortsett från 549 den 11 november. Således räknades inte mindre än 56 % av höstens 14 107 ormvråkar på toppdagen. Årssumman ligger nära genomsnittet för hela perioden, men långsiktigt är trenden snarast negativ. Vid Stevns klint summerades 4 738 vilket endast utgör en tredjedel av Falsterbos siffra. Detta förklaras främst av att endast 2 008 räknades på toppdagen 18 oktober. Sannolikt passerade sträcket då längre österut i nordvästvinden. Uppe vid Hellebäck utgör 4 263 den lägsta siffran under räkningsserien (medel 16 956). Det är uppenbart att andelen som korsar sundet vid Falsterbo respektive norr om Helsingborg va-

Ormsvråkar över Falsterbonäset 18 oktober 2013. Foto: P-G Bentz / Sturnus.se.

rierar rätt mycket, främst beroende på rådande vindar under sträcktopparna. Medan siffrorna i Falsterbo långsiktigt inte gått upp, syns emellertid en ökande trend vid Hellebäck.

Det mesta tyder på att fler ormsvråkar övervintrar i landet efterhand som vintrarna generellt blivit mildare. Detta stöds av en svag uppgång i vinterfågeltaxeringen (Lindström & Green 2014) samt uppgifter från flera ornitologer om fler ormsvråkar i Mellansverige vintertid. Häckfågeltaxeringarna sedan 1975 visar en signifikant ökning. I Danmark, liksom i Västeuropa, har arten ökat som häckfågel sedan 1970-talet och även antalet övervintrare ökar (Heldbjerg & Lerche-Jørgensen 2012). I de finska häckfågeltaxeringarna syns däremot en neråtgående trend i hela landet sedan 1980 (Honkala m.fl. 2013, Väisänen & Lehikoinen 2013). De finska häckarna sträcker dock huvudsakligen söderut öster om Östersjön och passerar inte Falsterbo.

Ungfågelsandelen på 60 % ligger klart över medel (Tabell 2). Detta är delvis beroende på den sena sträcktoppen, men sannolikt har häckningen gått bra i södra Sverige. Mediandatum för de adulta inföll fyra dagar tidigare än normalt 1 oktober. Ungfågeln kulminerade däremot fyra dagar senare på toppdagen 18 oktober. Om vi jämför mediandatum för samtliga ormsvråkar har det senarelagts med sju dagar sedan 1970-talet, vilket antyder en högre andel ungfåglar.

Fjällvråk *Buteo lagopus*

Efter två bra år var gnagartillgången i Norrland usel 2012–13, vilket innebar problem med häckningen för fjällvråken. Den första sträckaren bokfördes inte förrän 19 september och högsta dagssumman under månaden inskränkte sig till 27 den 25:e. Även i oktober var sträcket dåligt med maximalt 56 den 12:e, medan antalet i november snarast låg över medel (Ta-

bell 4). Årssumman slutade på 355 vilket ligger långt under medel. Beståndsutvecklingen går i vågor som styrs av smågnagartillgången i norr. Fjällvråken har en mer sydostlig sträckriktning jämfört med ormråk. Om vi utgår från en nuvarande beståndsuppskattning på 3 000 par (Ottosson m.fl. 2012) sträckte mellan 3 och 15 % av de adulta fåglarna ut vid Falsterbo de senaste fem höstarna. Dock ingår här även en del icke-häckare och norska fåglar.

Efter en rekordhög ungfågelsandel på 61–66 % 2010–2011 sjönk denna till rekordlåga 1 % i fjol. Höstens 11 % sjunker till 7 % om vi istället jämför med medeltalet adulta sträckare under perioden. Det antyder i alla fall att häckningen gick något bättre än bottenåret 2012. I Danmark är fjällvråken en av de övervintrande arter som minskat mest sedan 1970-talet (Heldbjerg & Lerche-Jørgensen 2012). Det samma gäller sannolikt även i Sverige. I de standardiserade häckfågelräkningarna har fjällvråken minskat klart sedan 1998, men antalen 2010–2011 är de högsta hittills (Lindström & Green 2014).

Mediandatum för de adulta inföll två dagar senare än normalt 12 oktober medan de få juvenila kulminerade sju dagar senare än medel 23 oktober. Långsiktigt finns ingen tydlig trend beträffande artens tidsmässiga passage. Vid Stevns klint räknades 212 fjällvråkar (60 %). Uppe vid Hellebäck inskränkte sig höstsumman till 24 sträckare, vilket ligger klart under medel på 65.

Mindre skrikörn *Aquila pomarina*

Enstaka subadulta var nere och vände fyra dagar mellan 12 och 20 september. Den senare dagen sågs en insträckande fågel i Danmark, dock ej vid Stevns. Hur många individer som var inblandade är något osäkert, men två förefaller som en bra gissning. En samlad median för totalt 106 fåglar under perioden infaller 5 september. Huvuddelen av dessa utgjordes av subadulta, medan hittills endast en juvenil identifierats. Årssummorna har generellt minskat något sedan sekelskiftet jämfört med 1980- och 1990-talen.

Uppträdandet av större skrikörn har däremot snarast ökat i sen tid, men i höst saknades den i protokollet för femte gången sedan sekelskiftet.

Stäppörn *Aquila nipalensis*

En 2K-fågel var nere och vände fyra gånger mellan 10 och 21 september. Den 25 september vågade den sig slutligen ut över havet och sågs insträckande vid Stevns efter endast 25 minuter. Totalt har 20 stäppörnar noterats under perioden, fördelade på tre ungfåglar och 17 subadulta. Den samlade medianen ligger 21 september alltså klart senare än för mindre skrikörn.

Kungsörn *Aquila chrysaetos*

En kungsörn var nere och vände 20 september och kanske var det denna 2K-fågel som sträckte ut fem dagar senare. Den sågs insträckande vid Stevns 37 minuter senare. Därefter vände en ungfågel 25 oktober, medan en 2K-fågel sträckte ut 11 november. Det genomsnittliga antalet sträckare har stigit från en under 1970-talet till fyra de första tio åren på innevarande sekel. Denna uppgång speglar kanske främst ökningen av det skånska beståndet som i dagsläget omfattar minst åtta par, efter att ha stått still de senaste åren (Bengtsson 2013). I hela Sverige fanns i storleksordningen 500 par 2010 (Birkö 2011). I Danmark häckade tre par 2012 (Clausen 2013). Ungfågelsandelen på 0 % kan jämföras med i medeltal 70 % (Tabell 2). Mediandatum för sammanlagt 20 subadulta ligger 21 oktober och för 45 juvenila 16 oktober.

Dvärgörn *Hieraaetus pennatus*

Den mörka dvärgörn som höll till vid Hjälstaviken under några sommarveckor dök upp i Falsterbo 4 september. Den vände då men återkom 11 september. Denna dag vände den flera gånger men sträckte till slut ut och sågs insträckande vid Stevns efter endast 23 minuter. Totalt har åtta dvärgörnar observerats under perioden med en median 6 september. Av dessa var fem mörka medan tre tillhörde den ljusa morfen. Att majoriteten utgjordes av mörka talar för ett östligt ursprung.

En stäppörn (2k) sträckte ut vid Nabben 25 september 2013. Foto: Bengt Grandin.

Fiskgjuse *Pandion haliaetus*

Som vanligt var sträcket igång från räkningstarten och vid Stevns registrerades fem insträckande redan i juli. En tidig topp utgjordes av 29 sträckande 15 augusti. Nästa topp bestod av sammanlagt 67 fåglar jämt fördelade 22–24 augusti. Årsbästa blev 33 den 3 september, men sedan minskade antalen successivt under månaden fram till den 29:e. Totalt 310 fiskgjusar ligger en bit över medel. Arten återfinns bland de långsiktigt ökande (Tabell 1), men kurvan har planat ut något de senaste åren. Det svenska beståndet, som är det största i Europa, skattades till 3 600 par efter riksinventeringen 2001 (Ryttman 2004). I Finland har fiskgjusen ökat från drygt 600 par i början av 1970-talet till uppskattningsvis 1 300 par 2012 (Saurola 2013). I Danmark hittades tre bon 2012 (Novrup 2013). De Brittiska öarna återkoloniserades på 1970-talet och 2011 fanns 189–225 par (Holling 2013).

Ungfågelsandelen på 41 % ligger något under genomsnittet (Tabell 2) och detta speglar san-

nolikt häckningsresultatet. Mediandatum för de gamla fiskgjusarna inföll tre dagar tidigare än medel 22 augusti, medan ungfågellarna kulminerade fem dagar senare än vanligt 3 september. Antalet var som vanligt klart lägre på den danska sidan med totalt 140 sträckare (45 %). Uppe vid Hellebäck bokfördes 29 fåglar vilket ligger klart under genomsnittet sedan 1988 på 47 sträckare.

Tornfalk *Falco tinnunculus*

Vid Stevns klint bokfördes sex insträckande redan i juli. Efter mindre antal från räkningarnas början ökade antalen från 19 augusti. Efter 44 sträckare den 22:e räknades inte mindre än 137 följande dag. Detta innebär att höstens toppdag inföll ovanligt tidigt. En ny sträcktopp kom i början av nästa månad med som mest 55 den 3:e och 60 den 5 september. Tvåsiffriga antal räknades månaden ut medan antalen som vanligt var mer blygsamma i oktober och början av november. Sammanlagt 827 tornfalkar utgör en rejäl nedgång efter två mycket bra år, men är

långsiktigt en bra siffra. En ungfågelsandel på 88 % ligger en bit över medel (Tabell 2), men sjunker till 82 % om vi istället jämför med medeltalet adulta sträckare under perioden. I vilket fall verkar häckningen ha gått bra och enligt Stefan Delin var resultatet i hans 218 holkar i Västertbotten relativt bra men långt ifrån rekordet 2011. Uppenbarligen klarar tornfalkarna (till skillnad från fjällvråk) att föda upp sina ungar på annat än gnagare. En förhållandevis tidig sträcktopp skulle emellertid kunna bero på att andelen norrlandsfåglar var något lägre än normalt. Vid Stevns bokfördes 296 tornfalkar vilket utgör 36 % av Falsterbos siffra. Uppe vid Hellebäck räknades 23 fåglar jämfört med ett genomsnitt på 42 ex.

Långsiktigt går det bra för tornfalken som numera återfinns på listan över signifikant ökande arter (Tabell 1). Även häckfågelinventeringarna visar på en ökning, medan vinterindex faktiskt gått ner sedan 1970-talet (Lindström & Green 2014). I Finland har en kraftig ökning registrerats sedan slutet av 1980-talet, främst tack vare en massiv holkuppsättning (Honkala m.fl. 2013). Från Danmark redovisas inga signifikanta förändringar vare sig av antalet häckare eller av antalet övervintrare sedan 1976 (Heldbjerg & Lerche-Jørgensen 2012). Även motsvarande häckfågeltaxeringar i såväl Väst- som Nord- och Östeuropa är långsiktigt stabila.

Aftonfalk *Falco vespertinus*

En utsträckande ungfågel bokfördes 21 september. På den danska sidan sågs emellertid fyra andra aftonfalkar; en 2K hane och tre juvenila. Allmänt har fynden i Sverige minskat de senaste åren (Strid & Eriksson 2013). I Falsterbo sjönk genomsnittet från tre fåglar på 1970-talet till 0,3 de senaste tre åren. Ungfågeln dominerar klart, med en samlad median 10 september.

Stenfalk *Falco columbarius*

Antalet stenfalkar låg på en relativt stabil nivå från starten 1973 fram till sekelskiftet. Därefter har emellertid höga antal registrerats flertalet

höstar och stenfalken ingår numera bland de signifikant ökande arterna (Tabell 1). Efter två mycket bra år hamnar emellertid årets 197 väl under medel. Även stenfalken brukar gynnas av gnagarår i Norrland, men sträcket blir även bättre i friskare västvindar. Att ungfågelsandelen på 77 % ligger under medel (Tabell 2) kan kanske tas som intäkt för att häckningen inte gått så bra. Det begränsade materialet från de standardiserade häckfågeltaxeringarna pekar på en nedgång, men Falsterbosiffrorna torde fortfarande vara det bästa måttet på populationsutvecklingen i landet. Den lilla finska populationen förefaller långsiktigt vara relativt stabil, men täcks inte särskilt väl av nuvarande inventeringar (Honkala m.fl. 2013). Utvecklingen i Norge är okänd. I Storbritannien har beståndet varit förhållandevis stabilt med 1 160 häckande par i den senaste heltäckande inventeringen 2008 (Holling 2013).

Den första sträckaren bokfördes redan 19 augusti och den första ungfågeln fyra dagar senare. Antalen började sedan öka i september. Årets sträcktopp kom 22–23 september med 13 respektive 18 utsträckare. Passagen fortsatte hela oktober men som mest räknades inte mer än nio den 17:e. Totalt 14 stenfalkar i november är dock snarast mer än vanligt. Höstens mediantdatum för de juvenila, 22 september, ligger två dagar senare än medeltalet sedan 1986. Från Stevns räknades 73 insträckande vilket motsvarar 37 % av Falsterbos antal. Överensstämmelsen mellan enskilda dagar var som vanligt inte så god för denna bredfrontsflyttare. Uppe vid Hellebäck bokfördes 8 ex vilket ligger klart under medel på 50 ex..

Lärfalk *Falco subbuteo*

Den första lärfalken observerades redan 7 augusti och följdes av ytterligare sju under månaden. Under de första två septemberdekaderna bokfördes arten nästan dagligen med som mest fem sträckare fyra olika dagar. Därefter avtog antalen i slutet av månaden och den sista passerade 1 oktober. Trots relativt stora fluktuationer

mellan åren var sträcksisiffrorna rätt stabila t.o.m. 1980-talet, minskade något under 1990-talet och har sedan dess ökat klart. Långsiktigt ger detta snarast en positiv utveckling och årets 67 sträckare ligger en bit över medel på 51. I de standardiserade häckfågelräkningarna finns en signifikant ökning sedan sekelskiftet. Häckfågeltaxeringarna från Finland visar en successiv, signifikant uppgång sedan början av 1980-talet, men en viss nedgång de allra senaste åren (Honkala m.fl. 2013). I Danmark är lärkfalken betydligt mer sällsynt än hos oss och 2011 registrerades endast 13–21 par, även om den sannolikt är något förbisedd (Nyegaard 2012).

Ungfågelsandelen på 85 % ligger nära medel sedan 1986 (Tabell 2). Generellt är ungfågellarna klart mer koncentrerade till Falsterbo än de adulta, varför siffrorna inte riktigt speglar häckningsresultatet. Mediandatum för adulta (23 augusti) ligger sju dagar tidigare än genom-

Lärkfalk (1k) på fairway. Nabben 17 september 2013.
Foto: Bengt Grandin.

snittet, medan de juvenila kulminerade två dagar tidigare än medel 9 september. Som vanligt var andelen som sågs från Stevns klint relativt låg, med totalt 28 insträckande (42 %). Av dessa observerades dock minst åtta inte från Nabben. Vid Hellebäck räknades sex fåglar vilket ligger strax över genomsnittet på fem.

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus*

Vid Stevns sträckte en pilgrimsfalk redan 24 juli, men i Falsterbo sågs den första inte förrän 15 augusti. Den följdes av endast ytterligare sex under månaden. Antalen ökade sedan med som mest sex utsträckande den 4:e och sju den 23 september. Passagen fortsatte hela oktober och sex falkar i november är mer än vanligt. Efter rekordsiffran på 144 sträckare hösten 2012 slutade summan på mer måttliga 80 pilgrimsfalkar. Detta speglar sannolikt främst en sämre förekomst av lite kraftigare västvindar, vilket koncentrerar falkarna mer till Nabben. Långsiktigt är arten en av dem som uppvisar den snabbaste uppgången (Tabell 1). Det svenska beståndet fortsätter att öka och omfattade 340–360 par 2012 (Strid & Eriksson 2013). I Danmark häckade fyra par, varav ett på Bornholm, med gott resultat 2011 (Nyegaard 2012). I Finland fanns c:a 30 par i början av 1970-talet, vilket ökat till 250–270 par 2007. Flertalet är där fortfarande myrhäckare (Ollila & Koskimies 2008). Ungfågelsandelen har hela tiden varit betydligt lägre än för de mindre falkarna och höstens 34 % ligger något över medel sedan 1986 (Tabell 2). Detta antyder ett bättre häckningsresultat än under 2012. För fjärde året i rad övervägde honorna något bland de adulta med 51 %. Bland de juvenila var det emellertid övervikt för hanar med 55 %. Mediandatum för de olika kategorierna inföll som vanligt i ordningen adulta hanar 13 september, adulta honor 21 september, unga hanar 25 september och unga honor 19 oktober. Från Stevns räknades 34 pilgrimsfalkar, varav åtminstone sju inte sågs från Nabben. Vid Hellebäck bokfördes sex ex och även där är utvecklingen långsiktigt positiv.

ÖVRIGA ARTER

I Tabell 4 redovisas uppträdandet av samtliga arter uppdelat på 10-dagarsperioder. Här återfinns även medeltalet sträckare för perioden 1973–2012. Ungfågelsandelen för några utvalda arter presenteras i Tabell 3. Nedan ges kommentarer till enskilda arters uppträdande under hösten.

Andfåglar

Efter några dåliga år var antalet knölsvanar det högsta sedan 2006 och ungfågelsandelen på 11 % ligger över medel (Tabell 3). Det nordvästeuropeiska beståndet av mindre sångsvan ökade fram till ett maximum på drygt 27 000 1995, men har sedan minskat till 21 500 individuella 2005 (Rees & Beekman 2010). I Falsterbo har emellertid ökningen snarast fortsatt och höstens 554 sträckare överträffas endast av 717 hösten 2000. Däremot förefaller ungtäckningen allmänt ha varit sämre de senaste sju åren. För sångsvanen fortsätter uppgången även om antalet som övervintrar längre norrut också ökar (Nilsson 2008, 2013). Även antalet knölsvanar som övervintrar i Sverige ökar långsiktigt vilket sannolikt förklarar att sträcksiffrorna planat ut något.

Majoriteten av de sträckande sädgässen utgjordes liksom flertalet senare år av den tundrahäckande rasen rossicus. Rimligen förklarar detta att siffrorna ökat igen efter en minskning 1990–2008. Antalet sträckande bläsgäss ökar signifikant (Tabell 1), liksom antalet rastare i Skåne. I takt med den våldsamma ökningen av häckande grågäss har även Falsterbosiffrorna skjutit i höjden. En avmattning de senaste åren beror sannolikt på att fler gäss stannar kvar i Skåne till långt in på hösten, där de främst åter betblast. Antalet kanadagäss var klart över medel efter förhållandevis låga siffror den första dekaderna på 2000-talet. Även vitkindade gäss dröjer sig numera kvar i stora antal under senhösten. Dock maskeras detta av den våldsamma beståndstillväxten (Tabell 1). Efter fjolårets rekord på 182 000 räknades inte mindre än 294 000, vilket motsvarar 9 % av höstens sträck. Dags-

rekordet överträffades två gånger med 41 450 den 30 september och 90 200 den 12 oktober. Dessutom fortsatte sträcket båda dagarna efter det att räkningarna avslutades kl 14. Prutgässen ökade kraftigt fram till sekelskiftet, men har sedan minskat något. Efter höga 44 700 föregående höst inskränkte sig summan till 7 880 vilket ligger klart under medel. Ungfågelsandelen på endast 4 % antyder att häckningen på tundran gått ovanligt dåligt (Tabell 3).

Efter en kraftig nedgång under 1990-talet har antalet gravänder ökat rejält igen. I Danmark har dock förekomsten under häckningstid gått ner sedan 1976 (Heldbjerg & Lerche-Jørgensen 2012). Den signifikanta uppgången av antalet bläsänder är även väldokumenterad av andfågelräkningar (Nilsson 2012). Höstens 13 800 överträffas endast av fjolårets 15 700. Som mest räknades 1 830 den 18 september. Snatteranden har ökat signifikant i landet de senaste 20 åren (Strid & Eriksson 2013) och 90 sträckare utgör nytt årsbästa med råge. Också kricka, stjärtand och skedand verkar klara sig bra för närvarande. Gräsandens långsiktiga minskning i Falsterbo förklaras av en senareläggning av sträcktoppen och att fler övervintrar norr om halvön (Nilsson 2008, 2013). I Finland minskar för närvarande alla simänder utom gräsand (Lehikoinen m.fl. 2013).

I Sverige har januariindex för brunand stigit kraftigt efter 1987 (Nilsson 2013) medan arten minskat som häckfågel och i Falsterbo. Totalt 174 bergänder är den högsta siffran sedan 1995, men långsiktigt är trenden mycket negativ (Tabell 1). Även viggen minskar långsiktigt även om de årliga fluktuationerna är relativt stora. Tidigare har som mest 1 107 räknats hösten 1977, varför årets 1 445 kom som en överraskning. Som mest räknades 298 den 17 oktober och 505 den 12 november. Januariindex har ökat sedan 1967 (Nilsson 2013), varför det är troligt att fler efterhand övervintrar norr om Falsterbo. Dock minskar viggen som häckare i Finland såväl vid kusten som i inlandet (Hario & Rintala 2011, Lehikoinen m.fl. 2013). En

Brunänder på sträck förbi Nabben 25 oktober 2013. Foto: Bengt Grandin.

nedgång finns även i de standardiserade häckfågeltaxeringarna. Ejderens uppgång fram till 1990-talet har följts av en relativt kraftig nedgång sedan dess. Efter en förhållandevis hög siffra under fjolåret sjönk antalen till knappt 82 000 vilket ligger klart under medel. Allmänt känns det som om andelen adulta hanar ökat de senaste höstarna. Det finska Östersjöbeståndet har halverats sedan mitten på 1990-talet (Hario & Rintala 2011). Allmänt finns dock ännu ingen signifikant minskning i häckfågelindex från Danmark (Heldbjerg & Lerche-Jørgensen 2012). En sträckande praktejder utgör numera en sällsynt förekomst. Alfågels kraftiga minskning som övervintrare i Östersjön speglas även i de relativt låga siffrorna från Falsterbo, även om höstens siffra är den högsta på många år. Däremot var antalet sjöorrar inte så imponerande för en långsiktigt ökande art (Tabell 1). Minskningen hos svartan har planat ut efter sekelskiftet och höstens 475 är den näst högsta siffran

hittills. Knipan minskar generellt vid Nabben i kontrast till kraftigt ökande januariindex i sjöfågelräkningarna i såväl Sverige som Danmark (Nilsson 2013, Heldbjerg & Lerche-Jørgensen 2012). Tolv sträckande salskrakar utgör nytt årsbästa, men långsiktigt är trenden stabil. Efter en minskning från 1970-talet till 1990-talet har antalet sträckande småskrakar ökat rejält och höstens 2880 är den högsta siffran hittills. Såväl antalet häckare i den finska skärgården som siffrorna i de standardiserade häckfågelinventeringarna har dock minskat sedan sekelskiftet. De fåtaliga storskrakarna minskar snarast, men liksom hos knipan övervintrar flertalet längre norrut.

Lommar – storkar

Höstens 503 smålommar stärker en ökande trend (Tabell 1), som även finns i häckfågeltaxeringarna (Lindström & Green 2014). Antalet sträckande storlommar får betecknas som nor-

TABELL 3**Ungfågelsandel (%) bland ett urval sträckare i Falsterbo 1986–2013.***Proportion of juveniles (%) among a number of migrants at Falsterbo 1986–2013.*

	2012	2013	Medel Mean	Medel 86-90	Medel 91-95	Medel 96-00	Medel 01-05	Medel 06-10	Medel 11-13
Knölsvan	6	11	7	-	-	-	-	6	7
Mi sångsvan	5	8	11	15	8	11	13	10	6
Sångsvan	10	9	9	6	6	12	11	12	9
Prutgås	9	4	12	19	17	8	12	6	12
Trana	12	11	13	25	21	11	10	12	11
Bredstj labb	100	75	61	29	42	52	89	64	92
Kustlabb	35	33	56	55	68	57	62	45	48
Fjällabb	100	100	97	80	99	92	100	99	100
Dvärgmåås	35	32	55	62	76	53	46	44	40
Silltrut	33	35	30	-	-	-	29	31	30
Tretåig måås	98	83	84	84	58	85	97	87	92
Skräntärna	20	27	15	15	15	12	17	11	22
Fisktärna	38	30	34	34	40	38	25	30	35
Silvertärna	47	56	37	26	40	39	38	36	50
Svarttärna	96	96	87	77	94	98	79	83	93

malt och även här finns en signifikant positiv trend i häckfågelräkningarna i Finland och Sverige. Efter två blanka år sträckte hela sex svartnäbbade islommar. Genomsnittet har ökat från noll på 1970-talet till två efter sekelskiftet. Antalet vitnäbbade islommar har varit mer stabilt, men höstens två ligger över medel (Tabell 4). Samtliga islommar utgjordes av adulta i sommardräkt. Sträcksiffrorna visar på en fortgående signifikant ökning av gråhäger (Tabell 1), trots tre hårda vintrar på sistone. Även ägretthägern ökar och rekordnoteringen tio bokfördes under hösten. Att det skånska storkprojektet nu verkligen börjar få vind i seglen speglas av ökande antal i Falsterbo. Den 5 augusti sträckte en tjuusig flock på 73 vita storkar, huvudsakligen bestående av ungfåglar, målmedvetet ut över sundet. Två dagar senare passerade ytterligare 17 förbi Nabben. Dessutom sträckte en adult svart stork i en bivräksflock 21 augusti.

Trana – vadare

Den långsiktiga kraftiga ökningen för trana fortsätter i Sverige såväl som i Finland (Väisänen & Lehikoinen 2013). Efter 2 630 2 oktober

räknades imponerande 14 120 den 12:e. Detta resulterade i nytt årsbästa på drygt 18 000 jämfört med det tidigare på 5 020 hösten 2009. Normalt sträcker majoriteten ut längre österut längs sydkusten och högre antal i Falsterbo observeras nästan alltid i samband med kraftigare ostvindar. Ungfågelsandelen på 11 % ligger strax under medel (Tabell 3). Sträcket av adulta vadare under augusti var generellt rätt normalt trots bristen på kraftigare lågtryckspassager, vilket ofta trycker ner sträcket. Uppträdandet av ungfåglar senare under hösten varierade en del mellan olika arter vilket antyder att häckningsutfallet på den ryska tundran fluktuerat.

Liksom i häckfågeltaxeringarna (Lindström & Green 2014) syns ingen tydlig trend för strandskatan. Trots att skärfläckan ökar i Skåne har antalet sträckare snarast minskat sedan 1980-talet. Höstens 146 bryter dock den trenden. De fåtaliga mindre strandpiparna förefaller snarast öka för tillfället. Passagen av större strandpipare har tidigare lagts signifikant under perioden. Detta skulle kunna bero på att andelen ungfåglar minskat, då dessa passerar senare på säsongen. Årssiffrorna har dock snarast ökat se-

Den långsiktiga ökningen för tranan fortsätter. Nabben 24 september 2013. Foto: Bengt Grandin.

dan sekelskiftet. Höstens normala passage måste dock ha innehållit en hel del juvenila (Tabell 4). De standardiserade häckfågelräkningarna visar på en ökning sedan 1998 och det samma gäller antalet häckare i den finska skärgården (Hario & Rintala 2011). En ny förhållandevis bra siffra för ljunpipare förstärker en ökande trend, medan häckfågeltaxeringarna indikerar ett mer oförändrat bestånd i Sverige och Finland. Kustpiparsiffran bestod av fler ungfåglar i september än flertalet senare år. Tofsvipan är en av arter som långsiktigt minskat mest (Tabell 1) och höstens siffra ligger klart under medel. I standardrutterna som inleddes 1998 syns dock en positiv trend liksom i Finland (Lindström & Green 2014, Väisänen & Lehikoinen 2013). I Danmark och Västeuropa fortsätter emellertid nedgången även de senaste tio åren (Heldbjerg & Lerche-Jørgensen 2012).

Såväl kustsnäppa som sandlöpare, småsnäppa och spovsnäppa verkar ha misslyckats med häckningen, vilket drar ner sträcksisfrorna rejält. Långsiktigt ökar de två förstnämnda (Tabell 1), medan de övriga två varit mer stabila under perioden. Däremot var andelen ungfåglar relativt

hög för kärrsnäppan som allmänt häckar lite sydligare på tundran. Skärrsnäppan övervintar främst norr om Falsterbo och fyra sträckare utgör årsbästa. Brushanen minskar snabbt som häckfågel i Norden. I Falsterbo, där majoriteten säkert kommer från Ryssland, syns däremot ingen tydlig trend och höstens siffra ligger klart över medel. En långsiktig minskning av antalet enkelbeckasiner syns även i häckfågeltaxeringarna (Heldbjerg & Lerche-Jørgensen 2012, Lindström & Green 2014). Däremot ökar antalet signifikant i standardrutterna sedan 1998.

De sträckande myrspovarna utgjordes främst av adulta fåglar i augusti, men dessa följdes av förhållandevis många ungfåglar i september. Långsiktigt är trenden klart positiv. Storspoven minskar generellt i Sverige, där kurvan för såväl de fria punktrutterna som standardrutterna pekar nedåt (Lindström & Green 2014). Däremot är det finska beståndet mer stabilt (Väisänen & Lehikoinen 2013). I Falsterbo har antalet snarast ökat sedan sekelskiftet och höstens 399 sträckare är den andra höga siffran i rad. En motsvarande ökning hos småspoven sedan sekelskiftet motsvaras av en uppgång i de standardiserade

Ingen tydlig trend kan skönjas för brushanen i Falsterbo. Foto: Lars-Olof Landgren.

rutterna sedan 1998. Såväl svartsnäppa som rödbena har varit långsiktigt stabila i Falsterbo medan gluttsnäppan ökat klart efter sekelskiftet. Frågan är hur stor andel som utgörs av svenska häckare. I Finland har rödbenan minskat signifikant sedan 1980-talet (Väisänen & Lehikoinen 2013). I samma land har skogssnäppan ökat kraftigt medan grönbena och drillsnäppa om något minskat sedan 1980 (Väisänen & Lehikoinen 2013). Detta stöds av en allmän ökning hos skogssnäppan i Falsterbo och i standardrutterna sedan 1998 (Lindström & Green 2014). Däremot ökar även grönbena och drillsnäppa i Falsterbo sedan sekelskiftet, i motsats till häckfågeltaxeringarna. Under hösten var grönbenan talrik medan antalet drillsnäppor inte var lika imponerande. Roskarlen uppges på senare tid ha minskat kraftigt som häckfågel i Sverige och i den finska skärgården var nedgången perioden 1986–2010 totalt 47 % (Hario & Rintala 2011). Majoriteten av sträckarna i Falsterbo ut-

görs emellertid sannolikt av tundrahäckare från Ryssland, där häckningen inte verkar ha lyckats denna sommar.

Måsfåglar – alkor

Endast tre unga bredstjärtade labbar och två unga fjällabbar indikerar ett uselt häckningsutfall på tundran. För fjällabben innebär det en av de lägsta siffrorna sedan bevakningen blev ordentlig 1986. Totalt 35 sträckande kustlabbar är också det en låg siffra (Tabell 4). Ungfågelsandelen på 33 % ligger klart under medel (Tabell 3), så även här är sannolikt dålig ungproduktion en orsak. Beståndet anses vara förhållandevis stabilt i Sverige, men i Storbritannien har arten nyligen satts upp på rödlistan efter en kraftig nedgång (Holling 2013). Storlabben är fortfarande fåtalig, men antalen i Falsterbo ökar successivt.

Ungfågelsandelen på 32 % bland de sträckande dvärgmåsaarna ligger klart under medel (Tabell 3). En långsiktig ökning i Falsterbo

Sträckande kustlabbe vid Nabben 30 augusti 2013. Foto: Bengt Grandin.

speglar den kraftiga sentida uppgången i Norrland och Finland (Lammi 2010, Olsson 2013). Totalt 585 sträckare är dock betydligt färre än de närmast föregående två höstarna. Efter en tydlig nedgång har antalet skrattmåsar ökat sedan 1990-talet och arten ligger numera strax under de signifikant minskande. I Finland fanns mellan 95 och 110 000 häckande par 2008 och antalet uppges inte ha minskat under det senaste decenniet (Lammi 2010). Även i häckfågeltaxeringarna verkar kurvan plana ut, medan minskningen fortsätter i Danmark (Heldbjerg & Lerche-Jørgensen 2012). Däremot stöds uppgången för fiskmåsen sedan sekelskiftet av häckfågelinventeringar i alla tre länderna, även om den inte är lika tydlig som i Falsterbo. Sträcktoppen ligger normalt i augusti, men under hösten räknades flest i november (Tabell 4). Silltruten anses ha minskat kraftigt i Östersjön och i Finland var nedgången 25 % 1985–2010. Dock har ungproduktionen blivit bättre igen

det senaste decenniet (Hario & Rintala 2011). I Falsterbo utgörs emellertid silltrutarna främst av den längs Västkusten häckande rasen intermedius, vilken snarast har ökat i sen tid. Höstens 98 sträckare ligger dock strax under medel sedan arten började räknas 2001. Ungfågelsandelen på 35 % ligger istället strax över genomsnittet (Tabell 3).

Östersjöbeståndet av skräntärna har minskat klart sedan 1970-talet. I Sverige fanns minst 490 par 2010–11 (Strid & Eriksson 2012). Efter nykolonisering fanns fem par på Saltholm 2011 (Nyegaard 2012), men arten saknades där följande år. I Falsterbo syns däremot en långsiktig ökning och höstens 15 sträckare ligger klart över medel. Ungfågelsandelen är betydligt lägre än hos de mindre tärnarterna och höstens 27 % ligger klart över genomsnittet (Tabell 3). Såväl fisk- som silvertärna finns med bland de signifikant ökande arterna och båda arterna har ökat kraftigt längs finska östersjökusten sedan

1986 (Hario & Rintala 2011). Höstens 3 764 fisktärnor ligger under medel sedan sekelskiftet men utgör långsiktigt en hög siffra (Tabell 4). Ungfågelsandelen på 30 % ligger något under medel. Silvertärnans sträcktopp ligger i juli innan räkningarna startar. Årets 229 är den lägsta siffran på flera år medan 56 % juvenila förhoppningsvis speglar ett bra häckningsutfall. Antalet sträckande småtärnor har minskat signifikant sedan 1970-talet (Tabell 1) och årets 34 sträckare utgör en återgång till mer normala förhållanden efter fjolårets höga siffra. För första gången kontrollerades ungfågelsandelen, vilken landade på förhållandevis höga 47 %. Antalet svarttärnor fluktuerar rätt mycket och högre antal bokförs oftast i samband med lågtryck och sydostvindar. Totalt 108 är en hög siffra och även ungfågelsandelen på 96 % ligger över medel. Det svenska beståndet håller ställningarna rätt väl (Strid & Eriksson 2013), men i Skåne har antalet minskat tydligt i sen tid. De fåtaliga vit-

vingade tärnorna ökar långsiktigt och tolv utgör en fördubbling av tidigare årsbästa från 2011. Av dessa sträckte nio juvenila och en adult i en samlad flock 15 september i sydostvind efter en frontpassage.

Obestämda sillmular har i totalsumman räknats om efter bestämd procent i varje dekad. Båda arterna uppträdde i högre antal under 1980 och 1990-talen, men har därefter minskat klart. Avvikande i höstens passage var den låga andelen sillgrisslor, som med 23 % utgör den lägsta i serien. Detta kan jämföras med ett medeltal på 72 %. Detta är främst en effekt av att inte mindre än 104 tordmular räknades 29 oktober.

Duvor – hackspettar

Efter en kraftig nedgång för skogsduvan, främst under 1990-talet, har trenden vänt liksom i häckfågelinventeringen (Lindström & Green 2014). I Danmark registreras en generell ökning sedan 1976, som dock inte är signifikant

Vitvingad tärna (1k) vid Nabben 9 augusti 2013. Foto: Bengt Grandin.

för de senaste tio åren och allmänt verkar det gå bättre för arten i Östeuropa jämfört med Väst-europa (Heldbjerg & Lerche-Jørgensen 2012). Höstens knappt 10 tusen sträckare är i paritet med de senaste två höstarna, men årsbästa på 15 360 räknades hösten 1983. Som mest passerade drygt 1 100 den 11:e och 25 oktober. Ringduvan har ökat mer eller mindre kontinuerligt sedan 1970-talet och fjolårets årsbästa på 492 000 blev inte långvarigt. Dagsrekordet slogs två dagar i rad med 223 600 den 11 oktober och 227 200 följande dag. Båda dagarna blåste frisk vind mellan ost och nordost och duvorna sträckte förbi relativt nära omkring Nabben, så upplevelsen var imponerande. Flertalet tidigare rekorddagar har flockarna istället passerat som rökpuffar långt i söder i samband med kallluftgenombrott och nordvindar. Det nya årsrekordet slutade på 844 710, vilket innebär att 27 % av höstens sträck utgjordes av ringduvor. Höga antal sedan sekelskiftet stöds av en signifikant upp-

gång i standarddrutterna sedan 1998 (Lindström & Green 2014) medan uppgången startade tidigare i Danmark (Heldbjerg & Lerche-Jørgensen 2012). Turkduvan är en av de arter som minskat signifikant i Falsterbo under perioden (Tabell 1), trots att häckfågelinventeringarna i Nordvästeuropa inte visar på någon tydlig nedgång. Förmodligen innebär detta att majoriteten efterhand övervintrar i Sverige.

Tornseglaren minskar för närvarande såväl i Sverige som i Danmark och Finland. Sträcket i Falsterbo är oftast knutet till lågtryckspassager och det är tveksamt om de inräknade siffrorna speglar populationsutvecklingen. Dock finns en allmän nedgång sedan sekelskiftet även om höstens knappt 12 000 ligger klart över medel (Tabell 4). En sträckande biätare är numera relativt normalt medan en härfågel 25 oktober utgör den första utsträckande under perioden. Efter rapporter om större rörelser i norra Sverige redan i augusti sträckte de första större hackspettarna

Ringduvor över Nabben 30 oktober 2013. Foto: Bengt Grandin.

i Falsterbo 12 september. Redan följande dag vågade sig 105 ut över havet och fåglarna passerade ofta i mindre, lösa flockar. Därefter mindre antal fram till mitten av oktober. Summan på 166 hackspettar innebär det största utsträcket hittills, följt av 143 hösten 2001 och 124 hösten 1975. Långsiktigt ökar större hackspett främst i standardrutterna och en signifikant uppgång finns även i Finland. Enstaka spillkråkor och mindre hackspettar sågs under hösten, men inga av dessa vågade sig ut över sundet.

Lärkor – ärlor

En signifikant ökning av trädlärfkan i häckfågelinventeringen grundas på relativt få individer. Dock finns en motsvarande uppgång i sträcksiffrorna, där höstens 1 697 ligger klart över medel. Sånglärfkan är en bredfrontsflyttare som inte koncentreras påtagligt till Falsterbo, varför årssummorna fluktuerar en hel del. Höstens höga 4 233 beror mycket på att 1 348 räknades 31 oktober och 1 127 den 3 november. Detta innebär en passage som låg 15 dagar senare än genomsnittet. Långsiktigt är trenden negativ och högre antal sedan sekelskiftet stöds inte av någon motsvarande uppgång i häckfågeltaxeringarna från Sverige, Danmark eller Finland. Efter två usla år ligger åtta berglärfkor endast något under medel. Annars är det uppenbart att det skandinaviska beståndet minskat klart under perioden. Även spontanrapporteringen minskar trots fler aktiva ornitologer (Strid & Eriksson 2013).

Ladusvalan minskade fram till 1990-talet men har sedan ökat till nästan samma nivå som på 1970-talet. Efter fjolårets rekord på drygt 55 000 ligger även höstens 31 000 väl över medel. Som mest räknades 6 340 den 6 september, men så sent som 25 september passerade 1 250. En motsvarande uppgång syns i häckfågelräkningarna i såväl Sverige som Danmark, medan nedgången fortsatt i Finland. Långsiktigt minskar backsvalan signifikant, men höstens 3 593 utgör den högsta siffran på sju år. Kanske speglar detta ett bra häckningsutfall denna fina sommar. Däremot ser det mer nattsvart

ut för hussvalan. Till skillnad från de båda andra svalorna ligger antalet endast på hälften av genomsnittet (Tabell 4). Nedgången stöds av häckfågeltaxeringarna i hela Nordvästeuropa, men orsaken till minskningen är oklar.

Åtta utsträckande större piplärkor överträffas endast av nio 2001. Trenden är ökande och Nabben torde vara en av landets bättre lokaler för arten. Däremot innebär åtta fältpiplärkor en av de lägsta siffrorna under perioden och det finns tyvärr inga tecken på att den långsiktiga minskningen skulle avta. En specialinventering 2008 visade på en knapp halvering av det skånska beståndet sedan 2001 till endast 42 par (Bergendahl 2009) och den torde nu vara utgången från Halland (Strid & Eriksson 2013). Efter en motsvarande kraftig minskning sågs endast 1 sjungande hane, på Anholt, i Danmark 2012 (*Fugleåret 2012*). Antalet inräknade trädpiplärkor i Falsterbo är klart väderberoende, vilket ger stora årliga fluktuationer. Liksom för flera andra tropikflyttare var siffrorna förhållandevis låga under 1990-talet, medan antalen nu varit relativt höga de tio senaste höstarna. Höstens knappt 38 000 ligger väl över medel och som mest räknades 10 300 den 17 augusti. Trädpiplärkan minskar signifikant sedan 1975 enligt häckfågelräkningarna men ökar signifikant om man tittar på standardrutterna som inleddes 1998 (Lindström & Green 2014). I Danmark var beståndet stabilt 2000–2009 efter en tidigare minskning (Heldbjerg & Lerche-Jørgensen 2012), medan nedgången fortsatt i Finland (Väisänen & Lehtikoinen 2013). Långsiktigt är trenden oförändrad i Falsterbo. Antalet sträckande ängspiplärkor har fluktuerat kraftigt utan tydlig trend. Dock har flertalet siffror varit höga sedan 2008. Häckfågelräkningarna pekar på en generell minskning i Sverige, Danmark och Finland. Totalt 112 sträckande röststrupiga piplärkor utgör faktiskt den högsta siffran sedan 1991 och även i övrigt förefaller arten ha varit ovanligt talrik under hösten. Sträcket består främst av ungfåglar och fluktuationerna förklaras sannolikt främst av ett varierat inflöde österifrån. Arten är en av dem

Trädlärkan visar en tydlig ökning i sträcksiffrorna. Nabben 7 oktober 2013. Foto: Bengt Grandin.

som uppvisar den tydligaste nedgången i Falsterbo (Tabell 1) och nedgången syns även i spontanrapporteringen. Även skärpiplärkan uppvisar långsiktigt en tydlig minskning. Efter fjolårets 65 ligger även höstens 43 klart över medel, vilket möjligen antyder att trenden vänt. Arten är för sparsam för att registreras i häckfågelinventeringarna, men i den finska skärgården har antalen ökat sedan 1986 (Hario & Rintala 2011).

Efter en uppgång till 1980-talet och en minskning under 1990-talet förefaller gulärkan, i likhet med flera tropikflyttande tättingar, snarast öka igen för närvarande. Som mest bokfördes 4 890 sträckare 18 augusti och 4 430 den 3 september. Häckfågeltaxeringarna visar en signifikant nedgång över hela perioden i Sverige och Finland, men en mer positiv trend i standardrutterna sedan 1998. I Danmark har beståndet varit mer stabilt de senaste tio åren efter en tidigare minskning (Heldbjerg & Lerche-Jørgensen 2012). Enligt Ottosson m.fl. (2012) utgörs ungefär 85 % av det svenska beståndet av

den norrländska rasen thunbergi. Sannolikt är dock andelen något lägre bland sträckarna i Falsterbo. Totalt 394 försärlor har endast överträffats av 435 hösten 2006 och det känns som om den klarat de strängare vintrarna förvånansvärt bra. Arten har under perioden haft en mycket positiv trend i landet bortsett från de fyra senaste åren (Strid & Eriksson 2013). Långsiktigt visar sträcksiffrorna på en dyster utveckling för sädesärkan t.o.m. 1990-talet. Därefter har antalen däremot stigit igen och höstens 1 911 är den tredje höga siffran i rad. I Danmark syns till skillnad från i Sverige en ökning över hela perioden sedan 1976 (Heldbjerg & Lerche-Jørgensen 2012), medan beståndet varit mer stabilt i Finland (Väisänen & Lehikoinen 2013).

Sidensvans – varfågel

Endast två utsträckare innebär att sidensvansarna inte hann ner till Falsterbo innan räkningarna avslutades 20 november. En tendens till tätare invasioner i Falsterbo gör att arten

Många skäggesar flög ut över Nabben och vände tillbaka. Endast fem sågs sträcka ut. Foto: Bengt Grandin.

kommit upp på listan över signifikant ökande arter. Detta stöds av en signifikant ökning av vinterindex i såväl Sverige som Danmark och häckfågelindex i Finland. Järnsparven är en svårräknad art som helt klart ökat efter bytet av räknare 2001. Höstens 578 utgör den näst högsta siffran hittills men ökningen beror sannolikt främst på att vi blivit bättre på att hitta höga flockar, som normalt är mycket svåra att se från Nabben. I häckfågeltaxeringarna bryts dock en långsiktig nedgång av en signifikant ökning i standardrutterna sedan 1998 (Lindström & Green 2014). I Danmark fortsätter minskningen hela perioden, medan beståndet varit stabilt i Finland. Den enda trast som var någorlunda talrik var björkrasten, med en tydligt topp i början av november (Tabell 4). Övriga trastar missgynnades troligen av vädret, vilket gjorde att huvuddelen passerade på natten. Den långsiktiga uppgången för dubbeltrast är uppenbar

och stöds av häckfågeltaxeringarna i Sverige och Finland. Att rödvingetrasten nu kommit upp på listan över signifikant minskande arter kan emellertid diskuteras. I häckfågelräkningarna finns ingen tydlig trend och jag tror att det är mest sannolikt att nedgången främst speglar färre lämpliga sträckdagar med disigt väder de senaste dekaderna.

Även skäggesmen drabbades av de kalla vinternarna och fem utsträckande är föga imponerande. Efter fjolårets rekordsiffror blev höstens utvandring av mesar inte så imponerande. Endast 54 svartmesar ligger långt under medel men arten saknades mer eller mindre helt hälften av höstarna under perioden. Inte heller 7 830 blåmesar är särskilt mycket, men arten ligger nu på listan över signifikant ökande arter trots stora årliga fluktuationer. Långsiktigt ökar blåmesen i både Sverige och Danmark. Däremot ligger 910 utsträckande talgoxar klart över medel (Tabell 4).

Passagen var två veckor senare än normalt med median 25 oktober. Antalet sträckande talgoxar har fluktuerat betydligt mer under perioden. Utvecklingen är negativ i såväl Sverige som Danmark, bortsett från en sentida ökning i standardrutterna. Förutom tolv sträckande pungmesar vände som vanligt ännu fler vid Nabben.

Efter höga 39 under gnagaråret 2011 har antalet varfåglar åter sjunkit under medel (Tabell 4). Efter en långsiktig minskning har trenden möjligen vänt de senaste tio åren. Varfågeln är för sällsynt för att omfattas av häckfågelräkningarna före standardrutternas införande. Vinterindex för perioden visar dock inte någon signifikant trend vare sig i Sverige eller i Danmark (Lindström & Green 2014, Heldbjerg & Lerche-Jørgensen 2012).

Kråkfåglar – pilfink

Från början av september var enstaka nötkråkor nere och vände och sammanlagt bokfördes 16 utsträckande. Flertalet var tjocknäbbade men åtminstone bland de som vände ingick enstaka smalnäbbade. Generellt ökade kajan signifikant i Falsterbo in på 2000-talet, men har sedan halkat ner de senaste åren. Höstens drygt 73 000 är dock den högsta siffran hittills, följt av 68 500 hösten 2006. Som mest räknades 13 270 den 15:e och 11 950 den 25 oktober. I häckfågeltaxeringarna är ökningen störst i standardrutterna i Sverige samt i Finland, medan beståndet varit stabilt i Danmark under perioden. Samtidigt som råkan ökat kraftigt i Skåne har antalet sträckare minskat under perioden. Detta innebär rimligen att ett betydligt större antal råkor övervintrar jämfört med för 30 år sedan, vilket stöds av signifikant ökande vinterindex. Kråkan är den art som uppvisar den kraftigaste nedgången i Falsterbo under perioden (Tabell 1). Höstens 720 är den högsta siffran på sju år, men fortfarande långt under medel. En signifikant nedgång återfinns också i siffrorna från häckfågeltaxeringarna i Sverige och Finland. Då även vinterindex rasat kan minskningen inte förklaras av att fler kråkor övervintrar. Det är därför

svårt att hitta en övertygande förklaring till nedgången. I Danmark har beståndet varit stabilt de senaste tio åren efter en tidigare minskning (Heldbjerg & Lerche-Jørgensen 2012).

Den långsiktiga utvecklingen för staren är entydig då den minskat kontinuerligt enligt såväl sträck-siffrorna som häckfågeltaxeringarna i såväl Sverige, som i Danmark och Finland. En viktig orsak torde vara en minskad areal betesmark i landet. Kanske ser vi nu dock ett trendbrott. Efter att nästan ha nått upp till medel under fjolåret räknades under hösten hela 156 000 vilket är den högsta siffran sedan 1992. Efter en mindre topp i början av augusti kulminerade sträcket kring slutet av oktober. Som mest räknades 17 460 den 17 oktober, vilket följdes av ytterligare fyra dagar med över 10 000 sträckare senare i månaden. I Finland har nedgången planat ut sedan sekelskiftet, men någon sådan tendens finns ännu inte i de svenska häckfågeltaxeringarna. Antalet utsträckande pilfinkar har långsiktigt minskat signifikant och den saknades i höstens sträckprotokoll. Häckfågel- och vinterindex är snarast negativa (Lindström & Green 2014), medan utvecklingen är mer positiv i Danmark (Heldbjerg & Lerche-Jørgensen 2012).

Finkar – sparvar

Kategorin bo/bergfink uppvisar stora årliga fluktuationer som till stor del styr totalsumman sträckare enskilda höstar. Långsiktigt syns ingen tydlig trend. Dock har antalen generellt stigit efter sekelskiftet, vilket motsvaras av en ökning i standardrutterna. Efter fjolårets extremhöga 2,4 miljoner landade höstens summa på drygt 1 miljon, vilket fortfarande är över genomsnittet. Sträcket började på allvar redan i mitten av september men kulminerade som vanligt i början av oktober (Tabell 4). Som mest räknades 210 000 den 6 oktober och 161 000 följande dag. Det handlar nog i första hand om hur mycket västvindarna koncentrerar sträcket till Falsterbo, medan det är mer osäkert hur mycket ungproduktionen påverkar totalsumman. Då bergfinkarna ofta sträcker i tätare sammanhåll-

Sträckande bofink och bergfink (båda hanar) vid Nabben 7 oktober 2013. Bengt Grandin.

na flockar går det att uppskatta deras andel av det totala finksträcket. Sedan 2004 har vi för alla större sträckdagar skattat procentandelen bergfink i jämna tital. Den samlade uppskattningen slutade på 21 % av totalsumman för bo/bergfink, vilket kan jämföras med mellan 7 och 21 % de föregående höstarna. Årets rekordhöga andel innebär att totalsumman blev den näst högsta under tioårsperioden med 221 000. Detta kan jämföras med mellan 33 000 och 422 000 höstarna 2004–2012. En tidig sträcktopp ger fler bofinkar, då bergfinkspassagen huvudsakligen äger rum i oktober. En anledning kan vara att få bergfinkar stannade kvar då tillgången på bokollon var förhållandevis dålig. I Sverige såväl som i Finland har arten minskat sedan 1970-talet (Lindström & Green 2014, Väisänen & Lehtikoinen 2013).

Totalt 15 gulhämplingar överträffas endast av 17 hösten 2004. Långsiktigt ökar arten vilket får förmodas spegla den lilla skånska stammen.

Grönfinkens tidigare signifikanta uppgång i Falsterbo (med maximalt 121 000 hösten 2006) stöds av motsvarande i såväl vinterräkningar som häckfågeltaxeringar i Sverige och Finland. Antalen rasade emellertid rejält efter denna topp, sannolikt som en följd av parasitinfektionen gultopp (*Trichomonas gallinae*) som uppges vara införd från de Brittiska öarna med bofinkar. Ett motsvarande ras finns i häckfågeltaxeringarna från Sverige och Finland sedan 2006. Efter två riktigt dåliga år räknades emellertid närmare 63 000 vilket ligger väl över medel. Förhoppningsvis innebär detta att effekterna av sjukdomen nu börjat klinga av. Som mest bokfördes 12 900 den 27:e och 10 200 den 31 oktober. Efter en svacka under 1980-talet har antalet sträckande steglitser stigit markant. För närvarande pekar kurvan brant uppåt och efter fjolårets 10 500 summerades återigen nytt årsbästa med inte mindre än 27 100 steglitser. Som mest räknades nya årsbästa på 2 820 den 27:e och

Antalet sträckande grönsiskor fluktuerar kraftigt från år till år. Nabben 27 oktober 2013. Foto: Bengt Grandin.

3 550 den 31 oktober (jfr. grönfink ovan). Efter en tidigare kraftig uppgång har antalen planat ut, såväl sommar som vinter, i Danmark det senaste decenniet (Heldbjerg & Lerche-Jørgensen 2012). Siffrorna från de svenska häckfågeltaxeringarna är klart positiva medan antalet vintertid inte ökat signifikant.

Frösättningen styr andelen övervintrande grönsiskor och de årliga fluktuationerna vid Nabben är förhållandevis stora. Långsiktigt syns emellertid en signifikant ökning, vilken stöds av de standardiserade häckfågelräkningarna sedan 1998 och de finska häckfågeltaxeringarna. Totalsiffran på drygt 97 000 överträffas endast av 194 000 hösten 2010. Passagen var kraftig från slutet av augusti med en mindre topp i början av september och en större dito i början av november. Som mest sträckte 10 150 den fina sträckdagen 31 oktober. Enligt häckfågelinventeringarna har hämplingen minskat successivt ända sedan dessa inleddes i hela Nord-

västeuropa utom i Finland (Lindström & Green 2014, Heldbjerg & Lerche-Jørgensen 2012). I Falsterbo registrerades den kraftigaste nedgången i slutet av 1970-talet. Antalen har varit mer konstanta efter sekelskiftet fram till fjolårets höga 25 500. Uppgången fortsatte dock under hösten då drygt 42 000 räknades, vilket faktiskt bara överträffas av tre år på 1970-talet. Detta innebär att hämplingen nu ligger strax under listan med signifikant minskande arter. Det blir spännande att se om utvecklingen håller i sig. Vinterhämplingen är en annan art som långsiktigt uppvisar en kraftig minskning i Falsterbo. Även här har emellertid minskningen planat ut det senaste decenniet och höstens 1 600 är en jämförelsevis hög siffra. Majoriteten häckar i Norge och arten är för sällsynt för att omfattas av häckfågelinventeringarna. I Danmark visar vinterindex negativa, om än inte signifikanta, värden. Den sentida ökningen i Sydsverige av den sydliga gråsiskerasen cabaret har inte slagit

igenom i häckfågeltaxeringarna och i Danmark registreras något överraskande en minskning under perioden (Heldbjerg & Lerche-Jørgensen 2012). Efter en höst utan nordliga gråsiskor upplevde vi den kraftigaste invasionen hittills med totalt 19 900 sträckande. Höga antal räknades de tre senaste dekaderna (Tabell 4) och passagen fortsatte säkert efter räkningarnas slut. Som mest bokfördes 2 380 den 23 oktober samt 2 050 den 7:e och nya dagsrekordet 2 750 den 15 november. Bland gråsiskorna urskiljdes även 13 snösiskor.

Efter tre magra år upplevde vi den största korsnäbbsinvasionen någonsin. Totalt 223 bändelkorsnäbbar sträckte främst insprängda i de stora flockarna av mindre korsnäbb, men enstaka gånger passerade mindre rena flockar. Som mest urskiljdes 51 den 17 augusti, vilket utgör nytt dagsrekord, och det var uppenbart att ungfåglarna dominerade klart. Passagen var ungefär samtidigt med den för mindre korsnäbb, med mediandatum 27 respektive 19 augusti. Sträcket av mindre korsnäbb var igång när räkningarna påbörjades. En kraftig topp i mitten av augusti innehöll rekordsiffran 6 580 den 17 augusti och 4 320 följande dag. Passagen fortsatte sedan med något lägre intensitet och t.ex. räknades 877 den 20 september samt 1 197 den 5:e och 1 530 den 6 oktober. Överlappet med större korsnäbb i oktober var större än flertalet år. Totalt summerades 28 865 mindre korsnäbbar vilket kan jämföras med tidigare högstanotering på drygt 20 000 från 2002. De stora utflyttningarna verkar komma allt oftare och arten finns numera med bland de signifikant ökande (Tabell 1). Även större korsnäbb var i rörelse från slutet av september. Passagen var som vanligt senare än för de andra arterna med median 26 oktober. Årssumman på 2 784 överträffas bara av 4 490 hösten 2009 och som mest räknades 341 den 27 oktober. Långsiktigt syns en ökning av antalet sträckande större korsnäbbar sedan sekelskiftet och de årliga fluktuationerna är snarast mindre än för systerarten. Totalt fyra rosenfinkar bokfördes, vilket ligger klart under

medel sedan 1986. Domherrens uppträdande är invasionsartat med stora fluktuationer mellan åren utan någon tydlig trend. Höstens 1841 ligger klart över medel och kan väl kallas en mindre invasionsrörelse. Huvuddelen, 1 228, sträckte 6 november. Häckfågelinventeringarna i Sverige och Finland visar på en långsiktig nedgång. För fjärde hösten i rad noterades en hög siffra för stenknäck. Detta gör att arten kommit upp på listan över signifikant ökande arter. På grund av många tidigare nollår får detta dock anses vara något osäkert. I häckfågeltaxeringarnas relativt låga antal finns ingen tydlig ökning vare sig i Sverige eller i Danmark, medan vinterfågelräkningarna visar en signifikant uppgång. Endast sex lappsparvar utgör en ny låg siffra, vilket förstärker den långsiktigt negativa trenden. Snösparven har fluktuerat en hel del, men en tydlig nedgång har ägt rum sedan sekelskiftet. Allmänt anses snösparven ha minskat i landet och standardrutterna visar på en nedgång sedan 1998 (Lindström & Green 2014).

Gulsparven uppvisar en signifikant negativ trend för hela perioden. Häckfågeltaxeringarna pekar på en likartad successiv nedgång i Sverige och Danmark (Lindström & Green 2014, Heldbjerg & Lerche-Jørgensen 2012). Efter höga 4 380 utsträckande hösten 2011 har antalen legat klart under medel. I Finland är arten däremot mer stabil långsiktigt (Väisänen & Lehikoinen 2013). Den svenska nedgången kan inte förklaras av att en större andel övervintrar, då även index från vinterräkningarna sjunkit liksom i Danmark. En mer trolig förklaring är att arealen stubbåker vintertid minskat kraftig i samband med en övergång från vårsådd till höstsådd. För ortolansparven följdes en uppgång till 1980-talet av en kraftigare minskning sedan dess. Höstens tio fåglar förstärker tyvärr denna trend. Den sentida minskningen är slående inom hela det fennoskandiska utbredningsområdet och arten är snart borta som häckfågel söder om Norrland (Strid & Eriksson 2013). Ringmärkningsåterfynd antyder att de svenska ortolansparvarna sträcker mot sydväst (Fransson

& Hall-Karlsson 2008). Vi vet att en olaglig jakt fortfarande förekommer i Frankrike, medan förhållandena i det förmodade övervintringsområdet i Västafrika är dåligt kända. Sävsparven har generellt minskat sedan 1970-talet, vilket stöds av en negativ trend i häckfågelräkningarna i Sverige och Finland. En klar ökning i Falsterbo sedan sekelskiftet motsvaras av oförändrade antal i standardrutterna som inleddes 1998 och i det danska häckfågelindexet. Faktum är att årets 4 394 sträckare endast överträffas av 5 668 hösten 1976, så det finns kanske hopp. Som mest räknades nya dagsrekordet 1 439 den 6 oktober. Två utsträckande dvärgsparvar utgör ny högst notering och tredje hösten i rad på Nabben. Dessutom gjordes ytterligare ett fynd på halvön under hösten. Sommaren 2012 gjordes förhållandevis många observationer i Norrland (Strid & Eriksson 2013), medan fynden i södra Sverige inte direkt verkar öka för närvarande. Sannolikt häckar numera en hel del dvärgsparvar i norra Fennoskandien.

REFERENSER

- Bengtsson, K. 2013. *Rara häckfåglar i Skåne 2013*. – Anser 52: 4; 11-12.
- Bergendahl, R. 2009. *Fältpiplärka i Skåne 2008*. – Anser 48: 207-212.
- Birkö, T. 2011. *Kungsörnen i Sverige under tio år*. – SOF. Fågelåret 2010: 31-39.
- Clausen, T. 2013. *Kongeørnen i Danmark 2012*. – Fugleåret 2012: 203-204. DOF.
- Fransson, T. & Hall-Karlsson, S. 2008. *Svensk ringmärkningsatlas. Vol. 3*. Naturhistoriska riksmuseet & Sveriges Ornitologiska Förening, Stockholm.
- Fransson, T. & Pettersson, J. 2001. *Svensk ringmärkningsatlas. Vol. 1*. Naturhistoriska riksmuseet & Sveriges Ornitologiska Förening, Stockholm.
- Honkala, J., Saurola, P. & Valkama, J. 2013. *Breeding and population trends of common raptors and owls in Finland in 2012*. – Linnut-vuosikirja 2012: 50-61.
- Hario, M. & Rintala, J. 2011. *Population trends of the archipelago birds along Finnish coasts in 1986-2010*. – Linnut-vuosikirja 2010: 41-51.
- Heldbjerg, H. & Lerche-Jørgensen, M. 2012. *Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark, Punkttællingsprojektet 2011*. – Fugleåret 2011: 7-20, DOF.
- Holling, M. 2013. *Rare breeding birds in the United Kingdom in 2011*. – British Birds 106: 496-554.
- Ivarsson, K. 2013. *Rara häckfåglar i Skåne 2013*. – Anser 52: 4; 11.

Sträckräknarna Nils Kjellén och Aron Andersson på Nabben hösten 2013. Foto: Björn Malmhagen.

- Kjellén, N. 2013. *Sträckfågelräkningar vid Falsterbo hösten 2012*. – Fåglar i Skåne 2012: 5-47.
- Lammi, E. 2010. *The occurrence of the Black-headed Gull and the Little Gull in Finland in 2008*. – Linnut-vuosikirja 2009: 28-35.
- Lehikoinen, A., Pöysä, H., Rintala, J. & Väisänen, R. A. 2013. *Population changes of 20 waterbird species in Finnish lakes in 1986-2012*. – Linnut-vuosikirja 2012: 95-101.
- Lindström, Å & Green, M. 2014. *Övervakning av fåglarnas populationsutveckling*. – Årsrapport för 2013. Biologiska institutionen, Lunds universitet.
- Nilsson, L. 2008. *Changes in numbers and distribution of wintering waterfowl in Sweden during forty years, 1967-2006*. – Ornis Svecica 18: 135-226.
- Nilsson, L. 2013. *Inventering av sjöfågel, gäss och tranor i Sverige – Årsrapport från 2012/2013*. Biologiska institutionen, Lunds universitet.
- Novrup, L. 2013. *Fiskeørnen i Danmark 2012*. – Fugleåret 2012: 202. DOF.
- Nyegaard, T. 2012. *Truede og sjældne ynglefugle i Danmark 2011*. – Fugleåret 2011: 125-155. DOF.
- Ollila, T. & Koskimies, P. 2008. *The conservation status of the Golden Eagle and Peregrine Falcon in Finland*. – Linnut-vuosikirja 2007: 8-17.
- Olofsson, P. 2013. *Rara häckfåglar i Skåne 2013*. – Anser 52: 4; 11.
- Olsson, C. 2013. *Dvärgmåsen i Sverige 2012*. – Fågelåret 2012: 43-49.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. 2012. *Fåglarna i Sverige – antal och förekomst*. SOF, Halmstad.
- Rasmussen, L. M. & Clausen, M. 2013. *Projekt Hedehog 2012*. – Fugleåret 2012: 206-210. DOF.
- Rees, E. C. & Beekman, H. 2010. *Northwest European Bewick's Swans: a population in decline*. – British Birds 103: 640-650.
- Ryttman, H. 2004. *Fiskgjusen i Sverige - resultat av riksinventeringen 2001*. – SOF. Fågelåret 2003: 81-90.
- Saurola, P. 2013. *Finnish Ospreys (Pandion haliaetus) in 2012*. – Linnut-vuosikirja 2012: 17-23.
- Stjernberg, T., Koivusarri, J., Högmänder, J., Nuuja, I., Ollila, T., Keränen, S. & Ekblom, H. 2013. *Population size and nesting success of the White-tailed Sea Eagle (Haliaeetus albicilla) in Finland 2011-2012*. – Linnut-vuosikirja 2012: 24-35.
- Strid, T. & Eriksson, A. (red.) 2012. *Fågelrapport 2011*. – SOF. Fågelåret 2011: 57-157.
- Strid, T. & Eriksson, A. (red.) 2013. *Fågelrapport 2012*. – SOF. Fågelåret 2012: 65-163.
- Väisänen, R. A. & Lehikoinen, A. 2013. *Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland 1975-2012*. – Linnut-vuosikirja 2012: 62-79.
- Ulfstrand, S., Roos, G., Alerstam, T. & Österdahl, L. 1974. *Visible Bird Migration at Falsterbo, Sweden*. – Vår Fågelvärld, Suppl. 8.

SUMMARY

Since 1973 the Swedish Environmental Protection Agency has organised counts of the migration passing the southwesternmost point (Nabben) of the Falsterbo peninsula. From 2001 these counts are performed by two observers recording all species from dawn until 14.00 between August 1 and November 20. As far as possible the age is determined among raptors and some other larger birds. Table 1 lists species showing a significant increase or decrease in the number of migrants during the 41-year-period. Compared to the situation two years earlier new species on the increase are Velvet Scoter, Sanderling, Blue Tit and Common Crossbill, while Mallard, Hen Harrier, Black-headed Gull, White Wagtail and Rock Pipit är now situated slightly below the significantly decreasing species.

Tables 2–3 show the proportion of juveniles in raptors and some other species since 1986. This autumn's migration divided into decades together with the mean 1973–2012 is depicted in Table 4. Up to date information on trends and annual as well as daily figures can be found on the homepage of Falsterbo Bird Observatory: www.falsterbofagelstation.se/index_e.html

The grand total of 3.1 million migrants is lower than the all time high of 4.2 million in 2012, but still well above the average 1.7 million. The warm summer most likely resulted in a good breeding season in most species. However the low numbers of rodents in northern Scandinavia affected some raptors negatively. Dominating westerly winds concentrated the migration to the peninsula well. Also mild weather through the whole season resulted in good numbers also in late October-November. A total of 51 696 raptors is again above the average. Compared to the previous two autumns the number of Eurasian Sparrowhawks was considerably lower, while Common Buzzard occurred in average numbers. Otherwise the picture was quite varying among different raptors. The proportion of young was more average compared to higher

numbers in the previous two years, especially in the northern rodent specialists. Irruption movements were primarily recorded in Great Spotted Woodpecker, all crossbills, Bullfinch and Redpoll.

The number of adult Honey Buzzards was comparatively high, primarily due to a marked passage of 4 152 migrants on September 3. This is the highest daily count during the period, although 10 000 were counted on September 4 in 1971. The proportion of juveniles was average if compared with the average number of adult migrants during the period. Black Kite is doing well at the moment and 47 migrants is a new all time high. Of these 12 were counted on 19 September. The proportion of young birds is climbing, indicating more breeding pairs in Sweden. In Red Kite 2 755 is slightly down from last years record number. The Swedish population is doing well and now numbers over 2 500 pairs. A decreased proportion of juveniles in later years may indicate that higher densities have resulted in fewer fledged young. A general increase in the White-tailed Eagle is well reflected at Falsterbo although most birds winter further north. This years 48 migrants is a good figure in a mild autumn and the proportion of juveniles was high (Table 2). The Marsh Harrier increased sharply the first 25 years, but numbers have been more stable since then. This may reflect a saturated population and the proportion of juveniles was fairly low. After the good season 2011 the number of Northern Harriers have been more normal. The long term trend is however negative.

After two good autumns the number of Pallid Harriers was down to 15. Possibly the species is spreading westwards, with a few breedings recorded in Finland in later years. The number of Montagu's Harriers has fluctuated rather much during the period and this years nine migrants is an average number. Ten Goshawks is a low figure and included only one adult, which is however normal. After two extreme years the number of Eurasian Sparrowhawks was down

to slightly below 26 000. The highest daily totals were 1 979 on September 3 and 1 577 on November 5, reflecting the long season of migration. The proportion of juveniles has always been high, partly due to more adults spending the winter in Fennoscandia. With a total of a little over 14 000 Common Buzzard did better than in the last years. A marked, late, peak of 7 900 on October 18 resulted in a high proportion of juveniles. Most likely this mirrors a good breeding result. After two good seasons in 2010–2011 the number of migrating Rough-legged Buzzards and the proportion of young birds have been quite low. This reflects low rodent numbers in northern Scandinavia. Rare eagles included one Steppe, two Lesser Spotted and one Booted Eagle. The positive long-term trend in the Osprey seems to have slowed down a little in later years. In spite of poor rodent numbers up north Common Kestrel occurred in numbers well above average. Obviously they are able to raise the young on birds and insects in the lack of rodents. On the other hand Merlin was surprisingly scarce. One reason may, as in the Peregrine, be less strong westerly winds, which tend to concentrate these species at Falsterbo. In Hobby the long time trend is stable, with signs of an increase in later years. The Peregrine is increasing at Falsterbo, reflecting growing numbers in Fennoscandia. However this years 80 migrants was well down from the all time high of 144 last year.

The earlier increase in Bewick's Swan seems to have halted in line with a lower wintering population in Northwest Europe. However 554 is well above average. Also in the other two swans numbers were comparatively high in spite of more birds wintering north of Falsterbo nowadays. The proportion of juveniles was normal in all three species (Table 3). Most species of geese show a significantly positive trend reflecting increasing populations. The new all time high in Barnacle Geese is now 294 000. Of these 90 000 migrated on October 12. On the other hand Brent Goose did poorly

and the low proportion of juveniles most likely reflect a poor breeding season on the Russian tundra. Lower numbers of migrating Greylag Geese in later years is primarily a result of more birds staying in Scania until late in the autumn, feeding primarily on sugar beets.

Most dabbling ducks again occurred in numbers above average, reflecting growing populations. In Widgeon 13 780 is another high figure, will 90 Gadwalls reflect a fast increase in Southern Sweden. More birds wintering north of Falsterbo and a higher proportion migrating after the counts end may explain the general decline in Mallard, Common Pochard and Goldeneye. A record number of 1 445 Tufted Ducks is somewhat surprising since the long term trend is negative. In Common Eider there has been a dramatic decrease since the peak in the mid 1990:s, reflecting lower breeding numbers in the Baltic. Common Scoter is increasing and in Velvet Scoter there are signs of recovery in later years. Also 2 880 Red-breasted Mergansers is the highest number so far. Divers as well as grebes seems to be doing fairly well at the moment. Six Great Northern Divers may have an origin as far away as North America. The 333 Grey Herons is a good figure in spite of some cold winters and 10 Great Egrets is a new all time high. The 90 White Storks originate from the Swedish reintroduction programme now starting to show results.

In connection with strong easterly winds 14 120 Common Cranes migrated on October 12, and the new all time high landed on over 18 thousand. Only 11 % juveniles is a little below average. In spite of comparatively fine weather in August the number of migrating adult waders were generally about average. The number of juveniles in September varied greatly among different species. This indicates a good production of young in for instance Grey Plover, Dunlin and Bar-tailed Godwit, while Knot, Sanderling, Little Stint and Curlew Sandpiper seems to have failed. Most waders fluctuate strongly between years but the long-

time trend is positive in Bar-tailed Godwit, Grey Plover, Golden Plover and Knot. On the other hand species like Common Snipe and Lapwing are still decreasing. Among the *Tringa*-species Greenshank and Green Sandpiper seem to be doing generally well at the moment, while most other species appear to be more stable.

Only three juvenile Pomarine and two juvenile Long-tailed Skuas indicate a poor breeding season on the Russian tundra. Also 35 Arctic Skuas is a low number with the proportion of juveniles below average (Table 3). Black-headed Gull shows a long-term decrease, but numbers have been higher in later years. The Common Gull on the other hand shows a more continuous increase during the period. Most Lesser Black-backed Gulls at Falsterbo belong to the western subspecies *intermedius*, which seems to be increasing along the Swedish west coast. The fairly low numbers of Caspian Tern have been stable in later years. Both Common and Arctic Tern show a long-term increase, but the latter was surprisingly scarce this autumn. Black Tern as well as White-winged Black Tern occurred in record numbers.

The count in Stock Dove was again well above average and the species is doing well at the moment. Wood Pigeon is showing a general increase over the whole period and 845 000 is again an all time high. More than 200 000 migrants were counted two days in a row, on 11–12 October. The number of migrating Swifts fluctuates markedly, but this year's figure is the highest in many years. The largest irruption of Great Spotted Woodpeckers for many years culminated with 105 on September 12. As in the breeding censuses Skylark numbers have decreased since the 1970:s, but shows some recovery since the turn of the century. Woodlark was much more common in Falsterbo during the 1950:s, but after a long decline numbers have generally increased since the early 1990:s. Shore Lark is decreasing fast as a breeder in northern Scandinavia and eight migrants is a comparatively good figure these

days. Barn Swallow decreased until the 1990:s but has since then increased again. Sand Martin did comparatively well, while the long-term decrease in House Martin was strengthened. The population of Tawny Pipit has decreased to only 42 pairs in Scania in 2008, mirrored by a heavy decline in the low numbers at Falsterbo. The trend in Tree Pipit seems to be positive at the moment, with ten good years in a row. Meadow Pipit fluctuates fairly much but generally seems to be on the way down. A total of 112 Red-throated Pipits is the highest figure for many years and also Rock Pipit did comparatively well. Also Yellow Wagtail has done better this century after a previous decline. The Grey Wagtail continues the increase in spite of some hard winters in later years. A general decline in White Wagtail can be seen also in the breeding censuses, in spite of higher numbers of migrants in later autumns.

Apart from Fieldfare other thrushes were scarce, most likely primarily migrating at night. Compared to 2012 the migration of tits was not so impressive. Only Great Tit occurred in numbers above average (Table 4). After a high figure in the rodent year 2011 the numbers of Great Grey Shrikes have again been below average. A small irruption of Nutcrackers resulted in 16 counted migrants. The Jackdaw occurred in record numbers after a few comparatively poor years. In spite of a pronounced increase in the number of breeding Rooks in Scania figures at Falsterbo have decreased. This is explained by a higher proportion of resident birds nowadays. All Swedish census data show a heavy decline in the Hooded Crow over the period, but the reasons behind this are far from clear. In the Starling falling numbers have been attributed to the general decline of pasture land in Sweden. However this years figure is the highest since 1992.

The highly fluctuating numbers of migrating Chaffinch/Brambling is the main factor governing the annual total at Falsterbo. After an all time high of 2.4 million in 2012, this years 1 million is still well above average. Estimates

of the percentage of Bramblings on the good migration days resulted in a total of 21 %, corresponding to 221 thousand migrants. The Greenfinch has increased markedly over most of the period. After a sharp decline most likely caused by the parasite infection *Trichomonas gallinae*, numbers now seem to be on the way up again. The number of migrating Goldfinches is rocketing with a new all time high of 27 000. Highest daily figure was 3 550 on 31 October. Linnet has decreased significantly since 1973, but a recovery may be in process after the second good autumn in a row. A general increase in the Siskin is supported by a total of 94 000. A heavy irruption of Redpolls continued after the counts ended. A new all time high of 19 900 included 2 750 on 15 November. All three crossbills were on the move. The invasion of Common Crossbill culminated with 6 580 on 17 August, but then continued into October. In total close to 29 000 were summerized. In the flocks of Common a total of 223 Two-barred Crossbills were discerned. Also Parrot Crossbills migrated in good numbers, as usual with a peak in late October. After a few years with fairly high figures the Hawfinch is now among the significantly increasing species. A moderate irruption of Bullfinches culminated in early November. Most buntings seem to be on the decline with a general negative trend in Yellowhammer, Ortolan Bunting, Reed Bunting, Lapland Bunting and Snow Bunting. However 4 394 counted Reed Buntings is the second highest number during the period and there seems to be signs of an increase after the turn of the century. Two Little Buntings is the highest figure so far.

NILS KJELLÉN
Ekologihuset
SE-223 62 Lund
nils.kjellen@biol.lu.se

TABELL 4
Sträcket i Falsterbo hösten 2013 uppdelat på dekader samt medel för perioden 1973–2012.

Migration at Falsterbo in the autumn 2013 divided in decades and mean 1973–2012.

	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Total Total	Medel Mean
Knösvan	50	4	11	21	23	185	33	84	91	247	229	978	624
Mi sångsvan													
Sångsvan	0	0	0	0	0	0	3	146	12	113	280	554	199
Sädgås	0	0	0	0	0	0	1	21	25	45	262	354	152
Spetsbergsgås	0	0	0	0	0	8	0	57	89	10	38	202	141
A. brachyrhynchus	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	2	3
A. albifrons	0	0	0	0	0	224	100	85	16	10	64	499	426
Blåsgås	40	20	40	40	200	700	60	650	170	550	2370	4840	3857
A. anser													
Branta canadensis	0	4	37	30	8	15	0	59	0	27	127	307	121
Vitkindad gås	0	0	110	170	970	125730	27690	110620	1860	10410	16760	294320	22273
B. leucopsis	0	0	0	0	2743	3989	509	498	51	85	5	7880	10487
B. bernicla	299	373	92	87	0	7	0	0	0	0	0	858	397
Tadorna tadorna	0	41	270	860	4870	5090	40	1120	190	380	920	13781	6772
Anas penelope	5	0	0	0	0	3	0	18	3	34	27	90	8
A. strepera	180	300	110	400	50	400	50	50	0	0	110	1650	907
A. crecca	0	0	11	0	0	0	0	48	31	48	407	545	335
A. platyrhynchos	0	0	60	143	204	345	20	90	25	22	65	974	962
A. acuta	9	3	20	37	30	168	0	40	5	2	36	350	172
A. clypeata	1	0	0	6	1	0	0	43	0	2	12	65	45
Aythya ferina	90	24	10	6	18	46	9	429	34	71	708	1445	397
A. fuligula	0	0	0	0	0	3	5	11	0	10	145	174	225
A. marila	2090	1690	310	500	4520	24940	6950	28310	2560	8390	1370	81630	94648
Somateria mollissima	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1
S. spectabilis	0	0	0	0	0	0	2	7	1	49	90	150	50
Clangula hyemalis	0	0	0	0	0	1	0	0	0	550	110	7650	4177
Melanitta nigra	980	960	210	2360	580	1730	20	100	50	66	68	475	242
M. fusca	3	18	0	6	10	240	16	27	21	17	132	205	340
Bucephala clangula	0	0	0	0	0	5	9	25	17	0	12	12	2
Mergus albellus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2880	1294
Mergus serrator	0	0	0	0	110	840	70	470	180	430	780	15	40
M. mergamser	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	13	503	339
Gavia stellata	0	0	5	17	34	92	33	27	27	209	59	4	119
G. arctica	0	3	2	20	10	45	13	7	20	28	4	152	119
Svartråbbad islom	0	0	0	0	0	0	2	0	1	1	2	6	1
G. immer	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	1
G. adamsii	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0

FORTS.

TABELL 4 – FORTS.

	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Total Total	Medel Mean
Skäggdopping	0	0	0	0	0	3	2	3	3	8	0	19	7
Grånakedopping	5	6	4	4	0	4	3	0	14	11	9	60	19
Svarthakedopping	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0
Havssula	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	1
Ägretthäger	0	1	0	4	0	0	0	3	1	2	0	10	1
Gråhäger	49	43	64	47	31	51	4	28	1	11	4	333	144
Svart stork	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Vit stork	90	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	90	5
Bivråk	4	124	707	4779	310	66	0	0	0	0	0	5990	6836
Brun glada	3	6	6	1	24	6	0	1	0	0	0	47	10
Röd glada	0	36	42	11	677	1171	217	395	4	66	136	2755	932
Havsörn	1	2	0	1	8	26	2	4	0	0	4	48	17
Brun kärrhök	17	125	177	244	112	46	9	11	0	1	0	742	627
Blå kärrhök	0	4	3	9	2	60	11	44	31	34	24	222	268
Stäpphök	0	0	2	8	4	0	0	0	1	0	0	15	4
Ängshök	1	1	5	1	0	1	0	0	0	0	0	9	8
Stäpp/ängshök	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Duvhök	0	0	0	0	0	3	0	1	1	1	4	10	33
Sparvhök	48	941	2155	5939	2954	2888	1236	1915	3969	3614	249	25908	19381
Örnvråk	0	36	152	115	1055	2450	329	9245	20	61	644	14107	14000
Fjällvråk	0	0	0	0	2	85	25	126	39	51	27	355	963
Mindre skrikörn	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2	3
Stäppörn	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1
Kungörn	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2	2
Dvärgörn	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0
Fiskguse	9	76	96	85	36	8	0	0	0	0	0	310	263
Tornfalk	8	47	282	250	87	97	22	20	10	4	0	827	608
Aftonfalk	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2
Stenfalk	0	1	11	33	24	56	28	17	13	13	1	197	245
Lärkfalk	1	3	4	29	22	7	1	0	0	0	0	67	51
Pilgrimsfalk	0	2	5	16	15	20	3	7	6	2	4	80	38
Trana	0	0	0	7	144	584	2644	14804	1	0	1	18185	1071
Strandskata	69	150	55	34	0	20	0	0	0	0	0	328	296
Skärfläcka	50	48	39	0	0	9	0	0	0	0	0	146	60
Mi. strandpipare	5	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	9	4
St. strandpipare	90	500	103	219	30	243	0	0	0	0	0	1185	1137
Fjällpipare	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	3	1

FORTS.

TABELL 4 – FORTS.

	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Totalt Total	Medel Mean
Ljungpipare	11	296	75	69	20	21	20	46	56	115	61	790	634
Kustpipare	5	300	21	18	30	177	57	16	3	20	0	647	291
Tofsvipa	0	0	0	0	0	0	0	255	0	11	8	274	585
Kustsnäppa	4	119	85	46	13	25	1	0	0	0	0	293	601
Sandlöpare	0	16	5	4	20	16	0	0	0	1	0	62	70
Småsnäppa	3	13	2	7	8	31	0	0	1	0	0	65	102
Mosnäppa	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	3
Spovsnäppa	7	41	1	22	0	2	0	0	0	0	0	73	113
Skärnsnäppa	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	4	0
Kärnsnäppa	270	1230	160	450	330	3970	90	10	0	10	0	6520	5543
Myrsnäppa	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1
Brushane	16	149	29	68	39	14	26	20	0	0	0	361	191
Enkelbeckasin	39	71	7	15	21	10	4	0	0	0	0	167	286
Rödspov	0	2	0	0	0	0	4	0	0	0	0	6	1
Myrspov	27	483	104	29	33	68	107	0	12	4	0	867	260
Småspov	2	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	19
Storspov	138	171	33	47	8	2	0	0	0	0	0	399	235
Svarfsnäppa	24	32	6	3	0	0	6	0	0	0	0	71	70
Rödbena	61	146	57	0	0	0	0	0	0	0	0	264	195
Gluttsnäppa	95	84	23	3	1	5	0	0	0	0	0	211	179
Skogssnäppa	12	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	34	11
Grönbenä	90	86	1	0	0	0	0	0	0	0	0	177	96
Drillsnäppa	17	29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	46	44
Roskarl	3	12	1	5	0	1	0	0	0	0	0	22	38
Smaln. simsnäppa	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Bredstjärtad labb	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0	4	6
Kustlabb	4	5	8	7	3	6	2	0	0	0	0	35	45
Fjällabb	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2	9
Storlabb	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
Dvärgnäs	0	1	42	73	34	29	71	119	95	16	105	585	383
Skrattnäs	1867	958	2609	692	351	601	424	305	372	560	485	9224	7332
Fiskmås	693	643	635	511	349	1125	865	258	571	1648	1352	8650	2743
Silltrut	11	24	20	6	6	5	8	3	7	1	1	92	99
Tretåig mäs	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	2	6	11
Skräntärna	3	7	1	2	2	0	0	0	0	0	0	15	10
Fisktärna	576	1470	359	103	22	10	14	1	1	0	0	3764	1907
Silvertärna	48	86	10	7	2	1	3	0	1	0	0	229	240
Fisk/silvertärna	266	681	221	74	33	4	0	0	0	0	0	Omr.	

FORTS.

TABELL 4 – FORTS.

	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Total	Medel
Småtaräna	14	9	11	0	0	0	0	0	0	0	0	34	64
Svarttärna	46	46	10	3	2	1	0	0	0	0	0	108	57
Vivingad tärna	1	0	1	0	10	0	0	0	0	0	0	12	1
Silgrissa	0	0	0	0	1	3	2	6	29	2	2	57	248
Tordmule	0	0	0	0	1	0	6	9	134	0	0	189	45
Silgrissa/tordmule	0	0	0	0	0	1	3	4	43	0	0	Omr.	
Tobisgrissa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
Alkekung	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
Skogsduva	4	9	0	40	224	704	1282	3437	2923	771	360	9754	7991
Ringduva	0	0	0	0	0	28270	42330	554950	111470	96890	10800	844710	247886
Jorduggla	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	2	3
Tornseglare	0	11626	323	16	6	1	0	0	0	0	0	11972	6917
Blåttare	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
St. hackspett	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
Härfågel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Upupa epops	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Dendrocopus major	0	0	0	0	151	7	6	2	0	0	0	166	14
Lullula arborea	0	0	0	0	11	194	831	367	174	67	53	1697	1246
Sånglärka	0	0	0	0	17	89	279	455	1832	1542	19	4233	1688
Berglärka	0	0	0	0	0	0	1	0	7	0	0	8	10
Eremophila alpestris	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Riparia riparia	0	1879	829	747	69	66	3	0	0	0	0	3593	3363
Backsvala	0	1147	3521	21668	1279	2460	752	86	12	13	1	30939	24444
Ladusvala	0	937	510	904	54	92	8	0	3	0	0	2508	5082
Hussvala	0	0	0	0	1	4	1	1	1	0	0	8	2
Större piplärika	0	4	3	1	0	0	0	0	0	0	0	8	27
Fåltiplärka	550	27150	4740	1960	3309	160	15	4	0	0	0	37888	23264
Trädpiplärka	0	0	0	0	4411	2301	3145	564	401	799	182	11803	8767
Ångsplärka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	112	55
Rödstr piplärika	0	0	3	12	75	19	3	0	0	0	0	43	34
Skärpiplärka	0	0	0	2	11	10	15	4	0	1	0	40973	38447
Gulärka	60	18590	8630	12010	1644	29	3	7	0	0	0	394	179
Forsärla	0	0	0	13	139	99	73	34	29	6	1	1911	1207
Sädesärla	0	55	191	633	809	148	60	11	1	2	1	2	1446
Sidensvans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	101
Jämsparv	0	11	1	23	301	117	107	7	0	8	3	578	101
Björktrast	0	0	0	0	0	0	0	0	1490	9680	210	11380	10412
Taltrast	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	5	1093
Rödvingetrast	0	0	0	0	0	0	0	0	8	65	0	88	4053
T. iliacus	0	0	0	0	0	0	0	15	8	16	5	167	431
Dubbeltrast	0	0	0	0	0	0	0	141	5	16	5	167	431
Skägges	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5	14
Parus biarmicus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	14

FORTS.

TABELL 4 – FORTS.

	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Total	Medel
Svartmes	0	0	0	0	0	2	10	7	10	25	0	54	694
P. caeruleus	0	0	0	0	0	590	3360	1180	1750	850	100	7830	27522
Talgöxe	0	0	0	0	0	0	65	25	480	320	20	910	666
Pungmes	0	0	0	0	1	7	1	0	3	0	0	12	4
Varfågel	0	0	0	0	0	2	1	4	5	3	0	15	20
Nötkråka	0	0	0	0	12	0	0	0	4	0	0	16	149
Nucifraga caryocatactes	0	0	0	0	0	88	360	26280	29670	14515	2360	73273	33233
Corvus monedula	0	0	0	0	0	3	53	1446	1904	1034	414	4854	6532
Råka	0	0	0	0	0	0	0	82	235	235	168	720	3377
Kråka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stare	5590	3730	390	650	3000	3680	10268	43520	46050	31240	7080	155198	109500
Sturnus vulgaris	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	0
S. roseus	0	0	0	0	0	0	0	127180	139850	99500	1450	1035700	799679
Fringilla coe./mont.	0	0	0	0	92210	80060	495450	1	7	2	0	15	6
Serinus serinus	0	0	0	0	2	1	2	3095	43090	8970	6130	62870	38568
Carduelis chloris	0	0	0	0	0	90	1495	2035	13420	5815	1000	27117	2629
C. carduelis	0	0	0	0	63	604	4180	7382	10180	23520	1690	97107	37938
C. spinus	40	915	1220	10830	21280	9710	10340	6700	8180	1870	280	42370	22801
C. cannabina	0	0	0	0	1680	1390	22270	235	817	420	90	1587	1934
C. flavirostris	0	0	0	0	1	0	24	1099	5182	6802	6550	19923	2041
C. flammea	0	0	0	0	38	47	205	0	3	6	4	13	2
C. hornemanni	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Loxia leucoptera	3	88	31	14	52	14	17	4	0	0	0	223	4
L. curvirostra	2405	13648	1929	996	4085	1824	3549	216	190	23	0	28865	2198
L. pytyopsittacus	0	0	0	0	0	4	308	507	1229	530	206	2784	757
Carpodacus erythrinus	0	3	0	0	1	0	0	0	0	0	0	4	7
Pyrrhula pyrrhula	0	0	0	0	0	0	0	3	44	1668	126	1841	1011
C. coccyzaustes	0	0	0	0	0	0	0	0	0	39	0	39	10
Calcarius lapponicus	0	0	0	0	1	2	1	2	0	0	0	6	15
Plectrophenax nivalis	0	0	0	0	0	0	0	0	3	43	73	119	150
Emberiza citrinella	0	0	0	0	0	0	19	682	280	597	152	1730	2916
E. hortulana	0	2	6	2	0	0	0	0	0	0	0	10	37
E. pusilla	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	2	0
E. schoenioides	0	0	0	0	73	729	2554	407	105	483	43	4394	1357
SUMMA	17207	92630	32079	69327	156271	312462	645333	952899	431971	336465	67907	3114551	1704895